

ISSN 0350-5561

9 770350 556014

za konec tedna

V petek (6/15°C) bo delno oblačno, v soboto (10/16°C) in nedeljo (6/9°C) pa oblačno in deževno.

MARSČAS

60 let

številka 43

četrtek, 7. novembra 2013

1,80 EVR

Kdo se boji trojke?

Bojana Špegel

Še danes se nasmejim, bolj kisló seveda, ko se spomnim oddaje na nacionalni televiziji, v kateri so naše sedanje državne poslance spraševali, če vedo, kdo sestavlja t. i. evropsko trojko. Da, vsi so vedeli zanjo, kot zanjo vemo tudi vsi mi, saj nam nenehno »grozijo« z njenim prihodom v deželó na sončni strani Alp. A le redki od vprašanih poslancev so vedeli, da jo sestavljajo Evropska komisija, Mednarodni denarni sklad in Evropska centralna banka. Od ljudi, ki odločajo o naši usodi, sem seveda pričakovala več, saj so ne nazadnje odlično plačani za delo, ki ga opravljajo »v imenu ljudstva«. Takih dobro plačanih del pa je žal v Sloveniji vse manj.

Tako mislim

V teh dneh se vam kaj lahko zgodi, da vas bodo v kakšni telefonski anketi vprašali, ali vas je kaj strah prihoda trojke. Ob stresnih testih, ki jih prestajajo naše banke, je spet pogosteje slišati, da brez nje ne bomo prišli z dna, kamor je država, nekoč vzor vsem na Balkanu, zašla iz več razlogov.

Kaj boste odgovorili? Prve analize takšnih anket le potrjujejo, da je slovenska javnost vse bolj pesimistična. Ker ne verjame več, da bomo zmogli sami, se prihoda trojke prav nič ne boji. Kako tudi ne bi bila pesimistična? Poznate v zadnjem času kakšno poslovno dobro zgodbo, ki vas je navdala z upanjem, da bo vaš otrok vendarle dobil službo, da bodo tisti, ki so jo izgubili v srednjih letih, še kdaj imeli? Ni jih veliko, tudi v našem okolju ne. So pa napovedi in različni scenariji, ki jih kujejo predvsem v Ljubljani, največkrat za prihodnost doline še slabši.

Prihodnje leto so volitve in nekateri naši politiki se nanje že intenzivno pripravljajo. Zavedajo se, da tokrat ne bodo imeli lahkega dela. Samo obljub site in vsega naveličane Slovence in Slovenke bo najbrž težko sploh spraviti na volišča. Pasivnost pa je huda reč. Prinaša nepredvidljive in pogosto strah zbujaajoče rezultate. Toda to, da je marsikomu »dol padlo«, da bi tudi sam glasno povedal, da je v tej državi veliko stvari močno narobe, kažejo že udeležbe na tokratnih vseslovenskih vstajah po državi. V Velenju, petem največjem mestu v državi, je niti nismo imeli. Tam, kjer so jo, pa udeležba ni bila prav velika. Ker tudi »hasek« od tistih prvih, bolj množičnih, ni bil prav velik, kajne?

Pa osebno celo mislim, da ni tako in da nam je takratni revolt vsaj delno nastavljal zrcalo. Pomagal je pokazati, da naši baroni hodijo bolj ali manj goli med nami in da je družba tudi v celoti bolj pokvarjena, kot si umišljamo. Da marsikdo med nami, ki s prstom kaže na druge, sam zgolj ni imel »prave priložnosti«, sicer bi hitro zavihal rokave in sodeloval pri gostiji, ki je izničila trud prejšnje generacije.

Trenutno ni lahko biti navaden smrtnik in državljan te naše podalpske deželice. A povem vam, ni lahko biti tudi politik v teh časih. Pa ne, da se mi smilijo. Samo jaz (in verjetno večina med nami) se ne bojim več »velike« evropske trojke, četudi bi ta postavila stroge ukrepe, da nas usmeri iz krize. Ni mi sicer vseeno. Vendar vse bolj dvomim, da bomo, skoraj vedno sprti in razdeljeni Slovenci sami zmogli potegniti voz, obremenjen s tajkunskimi zgodbami, korupcijo, podkupninami in še s čim, kar je danes realnost, iz tega močvirja. Očitno bi bilo bolje, če bi tudi tokrat v stilu hlapcev, kar znamo biti, to namesto nas naredil »gospodar«. Ker imamo skoraj vsi že čisto dovolj negotove prihodnosti. Ker si želimo predvsem urejen sistem in dostojno plačilo za opravljeno delo. Zase in za naše najdražje. Tudi s trojko, če drugače ne gre.

KER NE SMEMO POZABITI!

Velenje, 30. oktobra – Prejšnjo sredo zvečer, na predvečer dveh državnih praznikov – dneva reformacije in dneva spomina na mrtve, je Mestna občina Velenje zaznamovala oba. Ob 18. uri so na Titovem trgu začeli osrednjo slovesnost ob dnevu spomina na mrtve, z njo so zaokrožili niz komemoracij pri spomenikih NOB, ki so se v dneh pred praznikom,

ko se spomnimo tudi vseh žrtev vojn, vrstili po vsej dolini. Prav je, da tradicija ostaja, saj teža dela zgodovine naroda ne smemo pozabiti, je poudaril tudi slavnostni govornik, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Velenje **Zdenko Hriberšek**.

Prav pa je tudi, da se vsako leto ob dnevu reformacije zavemo, kako pomembno

je bilo protestantsko gibanje za Slovence, predvsem za naš jezik. Brez Primoža Trubarja slovenskih knjig morda danes sploh ne bi bilo več. To je le ena od misli velenjskega župana **Bojana Kontiča** ob tem prazniku. Več o obeh dogodkih na tretji strani.

■ bš

Šmartno ob Paki praznuje

Občina Šmartno ob Paki praznuje 11. novembra. Osrednja prireditev bo na sam praznični dan, ko bodo na slavnostni seji tamkajšnjega občinskega sveta podelili priznanja zaslužnim občanom. Osrednji družabni dogodek pa bo to soboto v Martinovi vasi.

Več na strani 5. ■

Rudar spet blizu vrha

Medtem ko je minuli teden Triglav šokiral Maribor in slavil v Ljudskem vrtu, je tudi Rudar pridno nabiral točke. Nogometaši Rudarja so tokrat suvereno odpravili Zavrč (3 : 0). Mrežo ekipe gostov je po dobre pol ure igre načel **Leon Črnčič**, delo pa sta v zaključku tekme dokončala **Denis Klinar** in **Rajko Rotman**. Rudar je trenutno tretji na lestvici in si bo gotovo zelo prizadeval, da vsaj na tem mestu ostane še po tekmi ta teden. Tokrat bo njegov nasprotnik Krka, srečanje na stadionu ob jezeru pa se bo začelo v soboto ob 17. uri. Glede na dosedanje dobre igre igralci pričakujejo, da jih bo s tribun podprlo kar največ navijačev.

■

Podelili bodo najvišje gasilske čine

Velenje, 7. novembra – Drevo ob 18. uri bodo v velenjskem domu kulture slavnostno podelili listine o napredovanju v višji čin gasilcem, ki so lani uspešno opravili zahtevno izobraževanje. Prireditev pripravila Gasilska zveza Slovenije v sodelovanju z Gasilsko zvezo Šaleške doline, udeležilo pa se je bo vsaj 250 prejemnikov listin z nazivom visoki ali višji gasilski častnik z vseh koncev države. Med gosti bodo tudi najvišji predstavniki Gasilske zveze Slovenije in GZ Šaleške doline. V kulturnem programu bodo sodelovali: moški pevski zbor Lokovica in skupina Rhythm factory Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje.

■ bš

7. novembra 2013

MŠČAS

AKTUALNO

3

Ker ne smemo pozabiti ...

Sporočilo letošnje osrednje slovesnosti pred dnevom mrtvih pri spomeniku Onemele puške je bilo jasno – Zgodovina nam je ne le v spomin, ampak tudi opomin

Velenje, 30. oktobra – Prejšnjo sredo zvečer je MO Velenje na Titovem trgu skupaj z borčevskimi organizacijami pripravila osrednjo slovesnost ob dnevu spomina na mrtve, s tem pa zaokrožila niz komemoracij pri spomenikih NOB, ki so se v dneh pred praznikom, ko se spomnimo tudi vseh žrtev vojn, vrstili po vsej dolini.

Govornik na slovesnosti je bil predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Velenje **Zdenko Hriberšek**. Poudaril je, da pri osrednjem spomeniku Onemele puške vsako leto obudijo spomine na vse žrtve druge svetovne vojne in vojne za Slovenijo, na dogodke, ki se nikoli ne bi smeli ponoviti. »Spomin je namenjen vsem 686 padlim borcem, katerih imena so zapisana na tem spominskem obeležju. To so bili ljudje iz naše ob-

čine, bližnje okolice. Poznamo in spoznavamo njihove zgodbe in usode in skušamo razumeti, zakaj je tako. Danes ob 22. obletnici samostojne Slovenije smo marsikdaj pozabili tiste dni, ko smo polagali ustanovitveni kamen naše lastne države. Ne smemo pa pozabiti, da smo to priložnost dobili večkrat v zgodovini ... Zato je prav, da se danes poklonimo spomenu na vse padle junake.«

Ob partizanskih pesmih Moškega pevskega zboru Kajuh in recitacijah članice Gledališča Velenje Petre Hribernik so župan Mestne občine Velenje in predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Velenje **Bojan Kontič**, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Velenje **Zdenko Hriberšek** in predsednik velenjskega odbora Policijsko veteranskega društva Sever **Dejan Potočnik** položili venec k osrednjemu spomeniku žrtvam fašističnega nasilja v Šaleški dolini, Mladi forum SD pa tudi k Titovemu spomeniku.

■ bš

Po pozdravu praporščakov so Bojan Kontič, Zdenko Hriberšek in Dejan Potočnik pri spomeniku Onemele puške položili venec, številni prisotni pa so se žrtvam vojne poklonili z minuto molka.

Poklonili so se padlim braniteljem

Šoštanj - Ob Dnevu spomina na mrtve 1. novembra, so se člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj (OZVVS Šoštanj) s polaganjem venca in sveč pri spomeniku »Braniteljem slovenske samostojnosti« v Kajuhovem parku v Šoštanju, spomnili vseh žrtev osamosvojitvene vojne iz leta 1991. V delegaciji so venec in sveče položili predsednik Leon Stropnik, člana predsedstva OZVVS Šoštanj Ivan Juvan in Zdenko Zajc, skupaj z njimi pa so se poklonili še ostali člani predsedstva. Poklon je bil simbolni poklon v spomin vsem, ki so v osamosvojitveni vojni za Slovenijo leta 1991 prešli kri za slovensko domovino in opomin generacijam, ki prihajajo za nami, da se kaj takega nikoli več ne bi ponovilo. V nadaljevanju dneva so obiskali tudi grob, žal prezgodaj umrlega poveljnika 89. Območnega štaba TO Velenje **Jožeta Ervina Prislana** in se mu poklonili s častnim pozdravom, položili cvetja in prižigali sveč.

■ OZVVS Šoštanj

Ob dnevu spomina na mrtve so se šoštanjski veterani s polaganjem cvetja in sveč pri spomeniku Braniteljem slovenske samostojnosti spomnili vseh žrtev osamosvojitvene vojne iz leta 1991.

Zbrane je nagovoril župan Bojan Kontič, ki ni skrival ogorčenja, ker prireditelj ni bila v hramu knjige, velenjski Knjižnici.

Praznik slovenstva in knjige

Ob letošnjem dnevu reformacije osrednjo slovesnost izvedli v Kulturnici – Mnogi se pomena praznika še ne zavedajo

Velenje, 30. oktobra - Mestna občina Velenje je tudi letos počastila dan reformacije, tokrat v knjigarni Kulturnica in ne v velenjski Knjižnici, kjer je bila doslej, saj v dolini velja za svetišče knjige. Kot je na slovesnosti v polni knjigarni povedal slavnostni govornik župan **Bojan Kontič**, so si želeli, da bi bilo tako tudi letos. Vendar so se iz njemu neznanih razlogov v vodstvu knjižnice odločili, da letos slovesnosti ne bodo pripravili.

li. Dodal pa je, da je še kako prav, da se ob dnevu reformacije vedno spomnimo, da je prav Primož Trubar prvi poskrbel za knjige v slovenskem jeziku. »Vprašanje je, če bi sploh imeli slovenske knjige, če se to ne bi zgodilo,« je dodal.

Slavnostni govornik je zato poudaril, da je praznik še kako pomemben za Slovence in Slovenke, ki se vsako leto prav ob njem zavedo svojih korenin. »Žal so med nami še

vedno tudi takšni, ki ne vedo natančno, zakaj gre pri tem prazniku. Tako se je v teh dneh zgodilo, da me je sodelavka enega od predstnikov uprav podjetja iz Šaleške doline obvestila, da se predsednik žal ne bo mogel udeležiti slovesnosti ob dnevu informacije, ker je odsoten. Očitno torej še imamo težave s tem praznikom, ki pa je za zgodovino našega jezika in Slovenstva neprecenljive vrednosti.«

Na prireditvi, ki je s primernostjo dogodku navdušila prisotne, je Trubarjeva besedila doživeto interpretiral **Karel Drago Seme**, večer pa je z odličnim igranjem polepšal mladi obetavni velenjski violinist **Jure Smirnov Oštir**, ki je v začetku tedna skupaj z bratom Mihom odpotoval v Moskvo na glasbeno izobraževanje.

■ bš

Letošnji dobitniki občinskih priznanj in nagrad

Šmartno ob Paki - Osrednja slovesnost ob letošnjem prazniku Občine Šmartno ob Paki bo na sam praznični dan, v **ponedeljek, 11. novembra, ob 18. uri v dvorani tamkajšnjega kulturnega doma**. Na njej bodo občanom, ki izstopajo iz živine povprečja, podelili občinska priznanja in nagrade.

Letošnji dobitniki bodo: naziv častni občan (posmrtno) bodo podelili prvemu županu samostojne občine **Ivanu Rakunu**. Prejel ga bo za življenjsko delo in izjemen prispevek k napredku tukajšnjega okolja na vseh področjih delovanja ter za prispevek številnim izjemnim dosežkom, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine; grb občine bo prejel **Milan Rogel** za dolgoletno aktivno delo in večletno predsednikovanje odboru invalidov ter za prizadevno delo v moškem pevskem zboru Franca Klančnika Šmartno ob Paki; dobitniki plakete Občine bodo **Karolina Podvrtnik** (prejela pa jo bo za dolgoletno delo v kulturi in njen dragocen prispevek pri delovanju in razvoju ljubiteljske dejavnosti v lokalni skupnosti) ter skupina **Vesele babice z Zdravkom** za večletno uspešno delo na glasbenem področju in pri ohranjanju ljudske glasbe.

Priznanja župana bodo prejeli: **Fanika Krbavac** (za dolgoletno prizadevno delo na humanitarnem področju), **Franc Kumar** (za uspešno vodenje gasilskega društva in sodelovanje v humanitarnih aktivnostih), Konjerejsko društvo Šmartno ob Paki (za 15 let uspešne dejavnosti). Prvič bodo podelili priznanja župana mladim. Dobitniki tega bodo trije, in sicer **Iztok Vrenčur** (za izjemne dosežke v literarnem ustvarjanju), **Veronika Slemenšek** ter **Eva Hrovat** (obe za izjemen šolski uspeh).

■ tp

Nova merila za delitev sredstev za kulturo in šport

Vodja urada za družbene dejavnosti Mestne občine Velenje **Drago Martinšek** je svetnikom predstavil predlog sprememb o izvedbi javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se sofinancirajo iz proračuna Mestne občine Velenje, in predlog sprememb o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa v Mestni občini Velenje. Oba predloga pravilnika so članice in člani sveta sprejeli.

V pravilnik so vnesli dodatna merila za ocenjevanje nadpovprečno kvalitetnih aktivnosti društev ter merila za izbor zveze kulturnih društev, ki jo bo sofinancirala Mestna občina Velenje. Pokazalo se je namreč, da sedanja merila izključujejo oziroma onemogočajo ocenjevanje in nagrajevanje društev za njihove nadpovprečne dosežke oziroma aktivnosti.

Po obstoječih merilih so bila kulturna društva za določene dosežke in aktivnosti premalo nagrajena, zato so poleg splošnih in posebnih meril uvedli še dodatna merila, na osnovi katerih bodo lahko društva za dodatne aktivnosti prejela višje število točk in posledično več sredstev. Med dodatna merila so med drugim vključili vrhunske dosežke; izdelavo oziroma posodobljanje spletnih strani, projekte posvečene okroglim obletnicam delovanja društev, ter dodatek za število aktivnih članov, saj so z višjim številom članov povezani tudi višji stroški delovanja društva.

Za področje športa pa so pravilnik dopolnili tako, da bo omogočena še preglednejša razdelitev sredstev.

■ mz

Za prevoze več kot pol milijona

Mestna občina Velenje je koncesijo za brezplačni javni prevoz in prevoze šolarjev lani za osem let podelila Izletniku Celje, ta pa jih izvaja skupaj z APS Velenje. Letno name-nijo za te prevoze 544.800 evrov. Storitve brezplačnega mestnega potniškega prometa Lokalci izvajajo na petih progah (rdeča, rumena, modra, zelena in oranžna). Od 1. septembra 2012 do 31. avgusta 2013 se je z Lokalcem na vseh progah peljalo 382.098 potnikov. V letošnjem letu so razvili tudi aplikacijo, ki uporabnikom pametnih telefonov z operacijskim sistemom Android zagotavlja ažurne informacije o časih prihodov avtobusov brezplačnega mestnega potniškega prometa Lokalci na avtobusna postajališča. Razlogi za uvedbo Lokalca so bili predvsem prometna razbremenitev mestnega jedra, reševanje težav v mirujočem prometu, manjša onesnaženost zraka v mestu in zagotavljanje enakopravnih pogojev za mobilnost začasno ali stalno telesno in senzorno oviranim osebam, varnejše gibanje pešcev in kolesarjev v mestnem jedru ter zagotavljanje učinkovitega, zanesljivega, varnega in brezplačnega prevoza potnikov.

■ mz

4 Kako povezati računalnik in lopato?

Pogovor z evropsko poslanko Zofijo Mazej Kukovič o projektu »Požen Evropo, hrana za zdravje in delovna mesta« in njenem delu v Evropskem parlamentu

Bojana Špegel

Velenje, 4. novembra - Edina evropska poslanka iz mestne občine Velenje **Zofija Mazej Kukovič** bo jutri, 8. novembra, v vili Bianca, kjer ima tudi svojo pisarno, pripravila zaključni dogodek njenega projekta »Požen Evropo, hrana za zdravje in delovna mesta«. V okviru projekta so izvedli zelo uspešen natečaj, na ta dan pa se bodo predstavili tudi najboljši od natečajnikov. O projektu, ki ga poslanka ocenjuje za zelo uspešnega, pa tudi o njenem delu v Evropskem parlamentu smo Zofijo Mazej Kukovič povprašali še več.

49 samozaposlitev v kmetijstvu?

Ko je **Zofija Mazej Kukovič** postala evropska poslanka, se je posvetila dvema področjema: poleg kmetijskega tudi gospodarstvu, ki ga dobro pozna. »Področja mojega dela so tam, kjer bi lahko našli delo predvsem za mlade, pa tudi za starejše, ki so izgubili delo. Moj projekt je nastal iz treh razlogov; ker imamo 120 tisoč brezposelnih, ker je od tega več kot 20 tisoč mladih brezposelnih in ker imamo desetisoče hektarjev neobdelane zemlje in ker imamo domovino, ki ima izredno lepo, privlačno okolje. Iz vsega tega se da narediti posel, delovna mesta in samozaposlitve,« nam je povedala v uvodu. Ob tem je poudarila, da bo cilj projekta dosežen le, če se bo čim več ljudi aktiviralo v iskanju rešitev in kreptivo lastne ustvarjalnosti. To dokazuje tudi moj projekt »Požen Evropo, hrana za zdravje in delovna mesta«, ki ga bomo jutri zaključili s predstavitvijo zaključnih ugotovitev. Zanimivo je, da smo od 150 natečajnikov pri skoraj 49 prepoznali potencialne samozaposlitve v smislu podjetništva. To je ogromno, saj je to tretjina od vseh pripravljenih.« Ob tem poudari, da je tudi nova finančna perspektiva EU, ki je vredna tisoč milijard evrov, zelo naklonjena kmetijstvu. »Kar 350 milijard bo v letih do 2020 namenjenih kmetijstvu, agrikulturi in hrani. Zato bodo viri na voljo, Evropa pa bo podpirala predvsem zeleno pridelavo hrane. To pa pomeni tudi ponovno oživetje pozabljenih kmetijskih kultur, na katere smo se osredotočili tudi v projektu. Danes skorajda ne vidite več polj ajde, premalo je slovenskega česna, malin, jagodičevja in stročnic. Znati moramo povezati motiko in računalnik, kar pomeni, da

je potrebno ogromno kreativnosti, da pridemo tudi do rešitve zase. To ne pomeni, da si ne smemo umazati rok z zemljo, ker si jih, a zraven moramo delati tudi z znanjem.«

Inovativnost je nujna

V projekt so vključene različne generacije, poslanko in njene sodelavce pa veseli, da so se vanj vključile tudi

lahko rodijo nove ideje. Marsikaj, česar v Sloveniji imamo, doslej nismo niti opazili, kaj šele izkoristili! Mladi prepogosto povezujejo pridelovne hrane z nečim, kar ni moderno, premalokrat vidijo v tem tudi dobre podjetniške ideje,« še doda poslanka. Tudi zato je s svojim zgledom pomagala premagovati predsodke pri delu na zemlji in sadila različne kulture, ki

za neutrušenost in nespretnost pri pridobivanju teh sredstev. Zadeva je večplastna; na eni strani Evropa ustvarja priložnosti, a sama ne more rešiti težav, če države članice in njihove vlade ne poskrbijo za to, da pride denar do ciljne skupine. Tukaj je Slovenija marsikaj tako počasna, da dela v škodo sama sebi.«

Povprašamo še o novostih, ki jih nova finančna perspektiva prinaša v kmetijstvu. »Ena od njih je, da bodo mladi do 35 let lahko imeli ne samo posebne dodatke, ampak ob dobrem projektu lahko tega izvedejo s sofi-

nanciranjem EU. Vse subvencije v kmetijstvu bodo morale biti bolj pregledne. EU bo podpirala ekološko pridelavo hrane – v Sloveniji je danes takopridelamo le 4 %, v Avstriji 7 %, kar je mnogo premalo. Letno v Slovenijo uvozimo več kot za milijardo evrov hrane, tudi česen iz Kitajske, pa čeprav vemo, da česen raste skoraj tako kot koprive, za vsakim plotom, saj ni občutljiva rastlina. Ob tem je naravni antibiotik, Evropa pa močno podpira zdrav način življenja. Vnos hrane pa je z zdravjem močno povezan,« še poudari naša sogovornica.

Več podpore malim in srednjim podjetjem

Izvedemo še, da bo EU v prihodnje bolj podpirala mala in srednje velika podjetja, v katerih je danes kar 80 % delovnih mest. Podpirali bodo povezovanje znanja in podjetij,

pomagali pri prodoru na nove trge. »Vsako podjetje, naj bo še tako malo, bo moralo verjeti v povezovanje; to bo osnovni pogoj, da bodo lahko črpala tudi evropska sredstva. Le v programu »Obzorja 20-20« bo za to namenjenih 80 milijard evrov nepovratnih sredstev.« Ob tem poudari, da so ukrepi v Sloveniji še vedno premajhni in prepočasni. »Največja težava pa je v tem, da ni resnice. Ljudem je treba povedati, kakšna je realna slika v gospodarstvu; preveč je populizma, tudi iz vlade, ki se dela, da je vse »kar dobro«. Pa ni. Ker ni dovolj, da smo Slovenci pridni in izobraženi, ampak je treba več narediti pri vodenju države in organizaciji dela v podjetjih. Kot nacija se ne znamo iti marketinga in prodaje. Če bi to znali, bi tudi več ljudi imelo delo.«

»Ne čudim se, da je v Sloveniji tako veliko nezaupanje v Evropsko unijo, ker to pogosto zaznamo tudi pri obnašanju naše vlade. Evropa je varnostni plašč za vse nas, česar se premalo zavedamo. Na zadnjih evropskih volitvah je le nekaj več kot 20 % Slovencev prišlo na volitve, v Nemčiji več kot 60 %, kar kaže tudi na stopnjo demokracije. Življenja brez Evrope si nisem znala predstavljati že pred vstopom Slovenije v unijo, ko pa danes opazujem, kaj se dogaja na vojnih žariščih po svetu, si ne znam predstavljati, da bi Slovenija lahko živel – v dobrem ali slabem – zunaj EU.«

šole. »To pomeni ozaveščanje, ki je izjemnega pomena. Nekatere šole so se v projekt vključile zelo inovativno. Hrana je naš skupni jezik, v zvezi s tem se skorajda ne moremo prepirati. Zato je v tem veliko medgeneracijskega sodelovanja, saj je veliko znanj v babicah in prababicah, velikokrat pa se ne prenašajo iz roda v rod. K temu pa sodi tudi ljubezen in spoštovanje do zemlje. Vedno bolj se zavedamo pomena avtohtonih sort, ki jih moramo znati tudi patentirati. Nizozemci imajo patentirano skoraj vsako vrsto tulipana, pri nas pa to zavedanje prihaja pozno. A nikoli ni prepozno. Kot tudi nikoli ni prepozno, da ideje posadimo v zemljo, kar je metafora.« Vse to bodo prikazali tudi na jutrišnjem dogodku, ki bo potekal v obliki delavnice. »Natečajniki bodo imeli veliko vlogo, saj se nam bodo pridružili najboljši, ki bodo z nami delili tudi izkušnje, ki

so lahko dobra prihodnost za posameznike in družbo.

Da ne bo izgubljene generacije

Naša sogovornica poudari, da bo v EU v letih do 2014 do 2020 kar 8 milijard evrov namenjenih odpiranju delovnih mest za mlade, zato da bi znali reševati katastrofalno brezposelnost, s katero se sooča že 5 milijonov mladih Evropejcev. »Ta denar bo namenjen zato, da ne bomo imeli izgubljene generacije. Prihaja v posamezne države, veliko vprašanje pa je, kako hitro vlada odreagira in poskrbi, da ta denar pride na prava mesta. Žal imamo v Sloveniji še vedno slabo bilanco koriščenja evropskih sredstev. V zadnjih šestih letih smo izkoristili le 50 % sredstev, ki bi jih lahko. To pomeni, da bo 2 milijardi evrov ostalo v Evropi. Gre za nespretnost znotraj države,

6 Vse več višjecenovnih proizvodov lastnih blagovnih znamk

Gorenje osvežilo strateški načrt za naslednje štiriletno obdobje, v katerem se še bolj usmerjajo v proizvodnjo izdelkov za dom – Še več proizvodov lastne blagovne znamke in višjega cenovnega razreda

Mira Zakošek

Velenje, 29. oktobra - Na predlog uprave je nadzorni svet Gorenja sprejel osvežen strateški načrt Skupine Gorenje za naslednja štiri leta. Za to so se odločili, ker se je v zadnjem obdobju veliko spremenilo. Zaključili so proces strateških selitev proizvodnje, sklenili strateško partnerstvo s korporacijo Panasonic, odprodali proizvodnjo pohištva ter reorganizirali in optimizirali prodajno strukturo. Seveda se s spremembami odzivajo tudi na še vedno izredno zahtevne in težke pogoje na tržiščih.

Eden ključnih ciljev pa še naprej ostaja zniževanje zadolženosti, in sicer do te mere, da bo razmerje med čistim finančnim dolgom in EBITDA od leta 2015 znašalo največ 3,0. Računajo, da bodo tudi v naslednjih štirih letih ustvarili večino prihodkov na evropskih tržiščih, ob tem pa bodo krepili prodajo na izbranih

Leta 2018 bodo več kot 90 odstotkov prihodkov ustvarili v osnovni dejavnosti – izdelki za dom. Mednje sodi tudi proizvodnja pomivalnih strojev, ki je povsem nov program za Gorenje. Redna proizvodnja je stekla septembra. Gre za visokotehnološko proizvodnjo, ki je zaradi specifičnosti izdelave pomivalnega stroja bolj robotizirana od proizvodnje ostalih gospodinjstskih aparatov. V proizvodni proces izdelave kontejnerja, vrat in podstavka pomivalnega stroja je tako vključenih približno 20 robotov. Da bi proizvodnja povsem novega programa stekla čim bolj gladko, so poskrbeli za ustrezno usposabljanje zaposlenih, del se jih je med drugim usposabljal tudi na Švedskem.

Leta 2018 bodo več kot 90 odstotkov prihodkov ustvarili v osnovni dejavnosti – izdelki za dom

neevropskih trgov. To prodajo hočejo podvojiti, in sicer naj bi jo udeležili v višini 170 milijonov evrov v letu 2018. V Skupini pričakujejo, da bodo na večini ključnih tržiščih povečali tržne deleže.

Sprememba v organiziranosti Gorenja

Vse od leta 2010 povečujejo delež temeljne dejavnosti izdelki in storitve za dom. Še lani je znašal ta delež v skupnih prihodkih 85 odstotkov, leta 2018 pa naj bi več kot 90 odstotkov. Da bi se lahko v Sku-

pini v prihodnje še bolj osredotočili na razvoj temeljne dejavnosti, bodo temu prilagodili tudi organizacijsko strukturo. Vsa področja, ki niso del osrednje dejavnosti, bodo obravnavana kot portfeljske naložbe.

Strategija podprta s ključnimi projekti

Izvajanje osvežene strategije in doseganje ciljev bo Gorenje podprlo s ključnimi projekti, med katerimi so poleg širitve prodaje zunaj Evrope še nadaljnji razvoj strateškega partnerstva s Panasonicom, zmanjševanje kompleksnosti na vseh ravneh, optimizacija upravljanja dobavne verige in krepitev razvojnih aktivnosti ter upravljanja inovacij.

Več izdelkov višjega cenovnega razreda

V zadnjih desetih letih so močno razširili ponudbo lastnih blagovnih znamk, kar jim omogoča nagovarjanje različnih kupcev in pokrivanje vseh cenovnih segmentov. Še leta 2005 so z lastnimi znamkami ustvarili 72 odstotkov prihodkov, zdaj pa jih že več kot 94 odstotkov.

Strategijo več blagovnih znamk in prisotnost v vseh cenovnih razredih bodo razvijali tudi v prihodnje s posebnim poudarkom

Prodajo na neevropskih trgih želijo podvojiti, leta 2018 naj bi ta dosegla 170 milijonov evrov

Predsednik uprave Franjo Bobinac: »Gorenje je v preteklih desetih letih izvedlo nekatere pomembne korake, ki so pripomogli k razvoju poslovanja. Med drugim smo internacionalizirali proizvodnjo, izvedli tri prevzeme v panogi, povečali prodajo na največjih evropskih trgih – v Nemčiji in Rusiji, vstopili na nekatera nova tržišča ter okrepili prodajo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Leto, ki se zaključuje, je zaradi selitve proizvodnje in nekaterih izrednih zunanjih dejavnikov še posebej na udaru. Z uspešnim prestrukturiranjem proizvodnje in drugimi aktivnostmi v teku ter s ključnimi projekti, ki smo jih zastavili v osveženi strategiji, bomo tudi v prihodnje usmerjeni v graditev dolgoročne rasti in konkurenčne sposobnosti Skupine Gorenje v dobro kupcev, delničarjev in zaposlenih.«

na razvoju blagovne znamke Asko kot globalne premijske blagovne znamke. Asko je del Gorenja od leta 2010. S to blagovno znamko so prisotni predvsem na trgih Avstralije, ZDA in Skandinavije. V prihodnjih letih pa želijo ponudbo aparatov

Asko uveljaviti tudi na drugih trgih in s tem okrepiti prodajo izdelkov v višjih cenovnih razredih. Delež znamk, ki se uvrščajo v višji cenovni razred (Asko in Atag), naj bi tako leta 2018 v skupnih prihodkih Skupine Gorenje znašal več kot 25 odstotkov. Te izdelke od letošnjega poletja proizvajajo na lokaciji v Velenju.

Zaključeno najboljše proizvodno prestrukturiranje

Gorenje je v dobrem letu in pol izpeljalo načrtovane prenose proizvodnje med lokacijami Švedska, Finska, Češka, Slovenija in Srbija ter med drugim preselilo proizvodnjo pomivalnih strojev iz Švedske v Velenje, kjer redna proizvodnja že poteka. S tem je Skupina izvedla najboljše prestrukturiranje proizvodnje v zgodovini svojega obstoja, v naslednjih letih pa se bo osredotočila predvsem na konsolidacijo in razvoj obstoječih proizvodnih obratov, ki so zdaj koncentrirani v treh državah – Sloveniji, Srbiji in na Češkem.

Slovenskim vojakom povprečne čelade

Ne klic v sili, ampak klic k streznitvi - V velenjskem Veplasu ogorčeni nad ravnanjem ministrstva za obrambo – Slovenska čelada naj bi bila nacionalni ponos domače vojske

Tatjana Podgoršek

Ministrstvo za obrambo je konec septembra s podjetjem Bene Commerce podpisalo nekaj manj kot 981 tisoč evrov vredno pogodbo za nabavo 6.000 novih, modernih zaščitnih čelad za slovenske vojske. Tisoč jih je kupilo že v lani, tako da bodo vsi slovenski vojaki do leta 2015 opremljeni s povsem novimi čeladami. Nad ravnanjem ministrstva za obrambo so ogorčeni v velenjskem Veplasu, ki je bil eden od neizbranih ponudnikov javnega naročila. Menijo namreč, da je o izbiri ponudnika odločala cena in ne kakovost čelad. Ob tem pa so opozorili še na nekatera druga dejstva.

Ne le kakovost, tudi socialni vidik

Franc Vedenik, direktor velenjskega Veplasa, je dejal, da je družba edini slovenski proizvajalec bojnih čelad. Te je razvijala in dobavljala Slovenski vojski vse od osamosvo-

jitve države. Obrambnemu ministrstvu je od leta 1991 dalje dobavila že 35 tisoč kosov: »Tehnično gledano smo ponudili najboljši balistični material in najboljšo možno notranjo opremo. Čelada iz takšnih materialov, izdelana v EU, bi bila le težko cenejša od naše ponudbe.« Kot zagotavlja sogovornik, ta z davkom vred znaša 185,44 evra za kos oziroma milijon 113 tisoč za celotno naročilo. »Ne moremo trditi, da je izbrana čelada slabša. Vsekakor se razlika v ceni nekje mora poznati.«

To, da je ministrstvu šlo zgolj za ceno čelade, naj bi dokazovalo tudi, da je lani naročilo tisoč čelad, cena za posamezno pa je znašala 189 evrov. Prodajna cena takih zaščitnih čelad se na svetovnem trgu sicer giblje od 450 do 600 evrov.

Po Vedenikovih besedah so se s

predstavniki ministrstva začeli pogovarjati o novem modelu čelad v začetku leta 2011. Da so lahko v celoti zadostili zahtevam ministrstva, so v razvoj in za nakup potrebna orodja namenili precej denarja. Verjeli so njihovim obljubam, da bodo sklenili večletni posel, če bodo ponudili čelado, ki bo ustrezala zahtevam. »Kasneje v razpisu takih zahtev, kot jih je postavljalo ministrstvo pred nas in ki smo jih tudi izpolnili, ni bilo. Edino merilo je bila cena. To pa med drugim pomeni, da zaradi nekaj evrov za vedno izpostavljam slovenske vojske večjemu riziku.« Poleg tega pomembnega dejstva ob tem ne gre spregledati še socialnega vidika, meni Vedenik. Ves denar, razen dobička, bo šel v tujino. Če bi bil izbran edini domači proizvajalec čelad, torej Veplas,

Zaradi nekaj evrov za vedno izpostavljam slovenske vojske večjemu riziku

Franc Vedenik: »Z načinom kupovanja opreme, ki ga je tokrat izvedlo ministrstvo, to uničuje še zadnji del domače namenske proizvodnje. Kaj takšnega se v drugih državah ne bi zgodilo. Tako ne bo novih niti ne bo mogoče ohraniti obstoječih delovnih mest.«

bi blizu 40 odstotkov denarja ostalo v Sloveniji v plačah in davkih, ki jih podjetje plačuje državi. Od skupne vrednosti nekaj več kot 1,1

milijona blizu 500 tisoč evrov. »Ob tej odločitvi se nam vsiljuje kopica vprašanj. Med drugim, kakšen je nacionalni interes Slovenije? To,

da smo vseskozi razvijali »slovensko čelado«, naj bi bil nacionalni ponos domače vojske, kar poznaajo, podpirajo in poudarjajo v vseh državah EU. Veplas je vsa leta dobavljala Slovenski vojski čelade, ki so bile po karakteristikah med boljšimi v svetu.«

Sicer pa je Vedenik tudi povedal, da imajo poleg tega »posla« v povezavi z omenjenim ministrstvom oziroma državo že kar nekaj slabih izkušenj. »Dopis, ki sem ga v minulih dneh naslovil na obrambnega ministra Romana Jakiča, ni klic v sili, ampak klic k streznitvi, ki ga bomo, upam, z njegovim ministrom tudi dosegli,« še dodaja Franc Vedenik.

Odgovor ministrstva

Na ministrstvu za obrambo so priznali, da je bila merilo za oddajo javnega naročila za nakup bojnih čelad najnižja cena za celotno javno naročilo. Opozarjajo pa še na to, da so vsi kandidati na razpisu imeli v vseh fazah oddaje javnega naročila v skladu z zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja možnost vložiti zahtevek za revizijo javnega naročila zoper ravnanje naročnika. Te možnosti Veplas ni izkoristil. »Ker je bilo glavno merilo cena, s katero nismo bili najugodnejši, se zaradi pomanjkanja formalnih argumentov za pritožbo nismo odločili,« pa odgovarjajo v Veplasu.

Poligon za nove priložnosti

Odpri učni poligon Razvojnega centra Energija - Moči in znanje združili RCE, Esotech in Visoka šola za varstvo okolja - Namenjen bo praktičnemu usposabljanju

Milena Krstič - Planinc

Velenje, 24. oktobra - Na območju Razvojnega centra Energija (RCE) so odprli učni poligon pilotnih naprav, ki za proizvodnjo električne energije izkoriščajo obnovljive vire energije in obsegajo tudi napredne načine čiščenja emisij v ozračje ter priprave tehnoloških voda. Namenjen je praktičnemu usposabljanju, prenosu aplikativnih razvojnih znanj, dopolnitvi učnih programov ter sodelovanju z razvojnimi inženirji, ki tehnologije implementirajo v realne tržne projekte.

Učni poligon je nastal v sodelovanju med RCE, Esotechom in Visoko šolo za varstvo okolja. Ob otvoritvi je direktorica RCE dr. Marta Svetina Veder izpostavila pomembnost povezovanja energetike in varovanja okolja, direktorica Visoke šole za varstvo okolja mag. Milena Pečovnik je poudarila dodano vrednost praktičnemu usposabljanju, dr. Sani Bašič, glavni razvojni projektant in vodja projekta, pa je predstavil poligon pilotnih naprav.

Esotech je na RCE brezplačno prenesel know-how tehnologije ter razvojno opremo, izdelke in prototipe, ki so jih razvili v zadnjih sedmih letih. Z njimi so v tem času ustvarili tudi občutno rast dodane vrednosti, več kot podvojili prihodke in samo letos ustvarili 25 kakovostnih delovnih mest.

Učni poligon sestavljajo bioplinška naprava s pripravo substratov, napravi za čiščenje žvepovega dioksida in TOC iz dimnih plinov, naprava za pripravo tehnoloških in pitnih voda ter pripadajoči laboratorij in merilna mesta.

Učni poligon je na območju RCE.

Spoznali prednosti domačih jabolok in govedine

Splošna javnost pri predelovalcih in pridelovalcih preverja, ali lokalno pridelana hrana dosega njihova merila zaupanja

Več o kmetijah in predelovalcih, ki so že odprli svoja vrata splošni javnosti, najdete na: www.lokalna-kakovost.si.

Obiskovalci KZ Šaleška dolina so si ogledali postopek stiskanja 100-odstotnega naravnega jabolčnega soka, na trgu poznanega z oznako Slodar, in se prepričali, v čem so prednosti ekološke govedine in iz nje narejenih hrenovk.

delke. Na sleherni embalaži je tudi nalepka s t. i. QR kodo, iz katere je razvidno, na kateri kmetiji je bilo meso vzrejeno. Preko spleta tako lahko kupec pogleda tudi fotografijo kmetije ali certifikat kmeta. Vsak kos je sledljiv do izvora.

Cenjena in nagrajena pa so tudi jabolka in jabolčni izdelki Kmetijske zadruge Šaleška dolina. Številne sorte jabolok celo leto gojijo na 22 ha

Ivan Drev, direktor Kmetijske zadruge Šaleška dolina, je povedal, da je v proizvodnjo ekološkega govejega mesa vključenih 70 ekoloških kmetov - rejcev goved iz pretežno hribovitih predelov Slovenije. Izbrani kmetje redijo živino na okolju in živalim prijazen način, s čimer dosežejo, da je to meso manj zamazano, bolj mesnato in ima visoko prehransko vrednost.

Ekološko goveje meso se prodaja sveže, brez kakršnih koli dodatkov. Vsak kos mesa je že v klavnici vakuumsko pakiran in označen z evropsko oznako za ekološke iz-

sadovnjakih na prisojnih legah na Sončnem griču v Šaleški dolini in na Turnu v Hrastovcu pri Velenju. »Pred nekaj leti smo se odločili, da naša kakovostna jabolka tudi predelamo in izdelke poimenujemo z imenom Slodar. Jabolčni krljji, jabolčni čips, oboje tudi z okusom cimeta, so izdelki, po katerih kupci radi posegajo. Predelavo jabolok v naravni 100-odstotni jabolčni sok, ki ga imenujemo z lokalnim imenom »toukec«, pa bomo letos izdelali po lastni tehnologiji.

nost povezovanja energetike in varovanja okolja, direktorica Visoke šole za varstvo okolja mag. Milena Pečovnik je poudarila dodano vrednost praktičnemu usposabljanju, dr. Sani Bašič, glavni razvojni projektant in vodja projekta, pa je predstavil poligon pilotnih naprav.

Esotech je na RCE brezplačno prenesel know-how tehnologije ter razvojno opremo, izdelke in prototipe, ki so jih razvili v zadnjih sedmih letih. Z njimi so v tem času ustvarili tudi občutno rast dodane vrednosti, več kot podvojili prihodke in samo letos ustvarili 25 kakovostnih delovnih mest.

V RCE trenutno poteka sedemnajst razvojno-raziskovalnih projektov. Zaposluje 40 raziskoval-

Vhod v nove raziskovalne priložnosti: mag. Milena Pečovnik, dr. Marta Svetina Veder in dr. Sani Bašič.

cev in intenzivno spodbuja razvoj v energetiki s ciljem pospeševati gospodarsko rast in konkurenčnost lokalnih energetskih podjetij v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Se bo KLS selil drugam?

So res delovna mesta in uspešno izvozno podjetje manj pomembni kot interesi posameznikov?

Tatjana Podgoršek

V družbi KLS Ljubno, slovenski zlati gazeli leta 2011, tudi letos dosegajo odlične poslovne rezultate, ne glede na krizo. Letos naj bi zabeležili 10-odstotno rast, delež novih proizvodov v prodaji naj bi presegel 30 odstotkov. Za naložbe bodo letos namenili več kot 6 milijonov evrov. V primerjavi z mnogimi drugimi podjetji v Sloveniji pa se srečujejo z drugačnimi težavami, za katere za ta čas in glede na razmere v gospodarstvu kar nerazumljivimi - nemoteno dobavo električne energije in prostorom. Če jih ne bodo rešili do konca leta, se bodo - po zagotovilih direktorja družbe Mirka Straška - pogovarjali o dveh možnih rešitvah: o omejitvi rasti oziroma ostati na doseženi proizvodni ravni ali selitvi na novo lokacijo, pri čemer ne bi bila nič nenavadna selitev v tujino, kamor jih že dalj časa vabijo njihovi tuji poslovni partnerji.

Izsiljevanja ne bomo dovolili

Družba ima svoje poslovne in proizvodne prostore v obrtni coni Loke na Ljubnem. Za uresničitev pogumno zastavljenih razvojnih načrtov potrebuje nove površine za postavitev objektov. Zaradi neurejenega lastništva za parcele, zanimive za KLS, nastajajo težave predvsem z agrarno skupnostjo in nekaterimi posamezniki. »Eden ni pripravljen niti na pogovor in nas dobesedno izsiljuje. Tega seveda ne bomo dovolili. Ker smo v KLS

Mirko Strašek: »Veliko je brezposelnih in mladih, ki bi se radi zaposlili, po drugi strani pa je nekaterim vseeno. Vsak gleda samo svoj piškrček.«

porabili ves razpoložljivi prostor, trenutno gradimo zadnje halo, moramo vedeti, kako načrtovati razvoj. Lahko rečemo, da se ne bomo več širili, vendar to ni dobro. Druga možnost je druga lokacija. Okrog jih je veliko, vabijo nas tudi kupci v tujini - bomo pač šli v to smer, sicer nekoliko prej, kot smo načrtovali.« Lokalna skupnost je sicer prislunila težavam podjetja, vendar, pravi Strašek, je zgolj z besedami izražena pripravljenost premalo.

Po mnenju sogovornika bo manj trd oreh rešitev težave pri dobavi električne energije. V KLS-u se bojijo, da jim bo glede na zastavljene cilje v letu 2016 preprosto začelo zmanjkovati elektrike. »Tudi sicer nimamo kakovostne dobave, saj imamo pogosto manjše prekinitev, ki nam povzročajo precejšnje težave v proizvodnji, s tem pa tudi stroške. Potreben bo nov kablovod, o čemer se dogovarjamo z družbo Elektro Celje. O možnostih rešitve se bomo z odgovornimi v občini in v Elektro Celje pogovarjali v teh dneh,« je še povedal Mirko Strašek.

Krajanom
Šmartnega
ob Paki
čestitamo
za praznik.

MESTNA OBČINA
VELENJE

Župan, Svet in Uprava
Mestne občine Velenje

Foto: U. Kolnik

7. novembra 2013

naš čas

POLITIKA

9

S trdim delom do še večjega zaupanja volilcev in volilk

Predsednik stranke SLS Franc Bogovič na delovnem obisku v Šaleški dolini – Nova člana stranke Mihael Letonje in Rafael Goršek

Tatjana Podgoršek

Velenje, 30. oktobra – Na delovnem obisku v Šaleški dolini se je zadnji delovni dan v oktobru mudil predsednik stranke SLS Franc Bogovič. Poleg Hermana Arliča, predsednika mestnega odbora SLS Velenje, in Marka Jeraja iz omenjenega odbora je njegov obisk spremljal tudi novi član stranke SLS Mihael Letonja. Ta deluje danes v velenjskem mestnem svetu kot samostojni svetnik, vanj pa je bil na zadnjih lokalnih volitvah izvoljen kot kandidat stranke SNS. Tako kot Letonja je novi član stranke SLS tudi Rafael Goršek (do leta 2011 prav tako svetnik stranke SNS, danes pa samostojni mestni svetnik).

Po obisku podjetja PV Invest, kjer jim je direktor podjetja Drago Potočnik predstavil poslanstvo, vizijo, strateške cilje, poslovne rezultate sistema Premogovnik Velenje in

Z obiska na PV Investu

Kmetijske zadruga Šaleška dolina, je bila na kmetiji Arlič v Skalalah novinarska konferenca.

Na njej je Herman Arlič izrazil zadovoljstvo, ker odbor povečuje število svoje članov. Na zadnjih lokalnih volitvah je stranka ostala brez občinskega svetnika, z novima članoma pa se na lokalnih volitvah prihodnje leto nadajajo rezultata iz leta 1996, ko je stranka imela v svetu Mestne občine Velenje 3 svetnike. »Tako bomo lažje reševali težave, ki jih v tukajšnjem lokalnem okolju ne manjka. S trdim delom želimo pridobiti zaupanje ne le ljudi na podeželju, ampak tudi v urbanem središču, saj si prav tako prizadevamo za njihov lepši jutri.«

Franc Bogovič je povedal, da se je tudi na tretjem obisku v Šaleški

Na novinarski konferenci je Mihael Letonja (prvi z leve) pojasnil razloge za prestop v stranko SLS.

dolini prepričal, da v tukajšnjem okolju vedo, kaj hočejo in si prizadevajo pogumne načrte tudi uresni-

čiti. Med drugim se je zavzel za čim prejšnje dokončanje bloka 6 TEŠ, izpostavil pa je tudi stališče stran-

REKLI SO...

Mihael Letonje o razlogih za prestop v stranko SLS in pričakovanjih: »Iz stranke SNS sem izstopil leta 2011, ko je prišlo do velikih razhajanj z njenim vodstvom glede izgradnje bloka 6 TEŠ. Predsednik Jelincič je bil proti naložbi, skupaj z Rafaelom Gorškom pa sva bila zanj in še vedno jo podpirava. Za prestop k stranki SLS sva se odločila po pogovorih z njenim vodstvom, saj sva ugotovila, da do ključnih razvojnih vprašanj tukajšnjega okolja in države razmišlja podobno kot midva. Ocenil sem, da bom lažje deloval in sodeloval v teh zgodbah, če se jim pridružim. V slogi je tudi moč.«

Menim, da si stranka SLS zasluži v mestnem svetu vsaj enega, če ne že dveh svetnikov. Želja na lokalnih volitvah prihodnje leto pa bodo trije svetniki. Vem, da nas čaka trdo delo. Prepričan sem, da bomo tako pridobili še večje zaupanje volilcev in volilk na podeželju in da bomo s poštenim delom prepričali za podporo našim prizadevanjem tudi več volilnih upravičencev v urbanem središču, kot smo jih doslej.«

ke v zvezi z napovedanimi spremembami v lokalni samoupravi in pri uvedbi davka na nepremičnine. Po njegovih zagotovilih stranka nasprotuje uvedbi slednjega. Povezala se je z vsemi »enako mislečimi« nevladnimi organizacijami. V teh dneh bodo podpisovali peticojo proti sprejetju zakona. Nasprotuje pa tudi nepremišljenim posegom v lokalno samoupravo in v zvezi s tem prav tako pripravlja nekatere aktivnosti.

Stranka SLS se že od letošnje pomladi pripravlja na lokalne volitve prihodnje leto. Do sedaj ima že precej znanih županskih kandidatov, v vseh sredinah pa želi nastopiti s

polnimi listami za občinske svete. V zadnjih mesecih širi svoje vrste. Po mnenju Bogoviča v njem in stranki ljudje prepoznajo, da želijo delovati iskreno, pošteno za dobro ljudi in da so drugi nameni, ki jih je v politiki velikokrat zaznati, SLS-u tuji. »Veseli smo okrepitev članskih vrst v Mestni občini Velenje s svetnikoma, ki že tvorno delujeta v občinskem svetu. Verjamem, da bomo s konstruktivnim in trdim delom prispevali k razvoju Šaleške doline,« je še dejal Franc Bogovič.

Kar je nujno, naj se naredi

Mozirski svetniki na prvi izredni seji občinskega sveta o javnem zavodu Zdravstveni dom Nazarje – Obnova in izgradnja prizidka k Zdravstveni postaji Nazarje finančno prenapihnjena

Tatjana Podgoršek

Mozirje, 24. oktobra – Svetniki Občine Mozirje so prvo izredno sejo pred 14 dnevi namenili temi, s katero se v občinah v Zgornji Savinjski dolini ukvarjajo že nekaj časa – javnemu zavodu Zgornjesavinjski zdravstveni dom Nazarje. Svetniki naj bi odloka o ustanovitvi zavoda in ustanovitvi skupnega organa za izvrševanje ustanoviteljskih pravic ter dokument o obnovi in izgradnji prizidka Zdravstvene postaje Nazarje obravnavali že na nedavni zadnji redni seji občinskega sveta, a jih je župan Ivan Suhoveršnik umaknil z dnevnega reda, s čimer je soglašala večina svetnikov. S tem so še dodatno razburili javnost, veliko razočaranje pa je ob tem izrazila tudi v. d. direktorice javnega zavoda Darja Es, ki je menila, da jih premalo skrbi usoda zavoda in s tem javno zdravstvo občanov v dolini.

2,3 milijona evrov vreden projekt je potrebno oklestiti

Praden je na izredni seji sveta Suhoveršnik dal besedo razlagalcu omenjenih odlokov dr. Boštjanu Brezovniku z Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor (oba odloka so svetniki po krajiši razpravi sprejeli), je pojasnil, zakaj se je odločil za umik sprejetja omenjenih odlokov. S tem naj bi odgovoril na »topovske kalibre«, kot se je izrazil, uperjene v Občino oziroma svetnike. Med drugim ga je zmotilo tudi, da bo predvideno obnovo in izgradnjo prizidka k zdra-

Darja Es: »Manj, kot je, to ne more biti. Zagovarjam stroko in da gredo predlagane rešitve v projekto v to smer.«

vstveni postaji v Nazarjah vodil sam zavod in ne tamkajšnja lokalna skupnost. »Sami smo pripravljene na vlaganja v zagotovitev standardov in normativov v osnovno zdravstvo v svoji zdravstveni postaji, z načrti so bili zadovoljni tudi na pristojnem ministrstvu. Če bi bili uslišani glede obljubljenega zdravnika, na katerega čakamo že od leta 2009, se danes o teh stvareh ne bi pogovarjali,« je menil Suhoveršnik in ponovil, da 500 tisoč evrov, kolikor naj bi vlo-

žili v obnovo in izgradnjo prizidka zdravstvene postaje v Nazarjah, nimajo niti jih niso pripravljene poiskati. »Kar je nujno, naj se naredi (nujna medicinska pomoč in pediatrija), ostalega nismo pripravljene sofinancirati. Projekt je prenapihnjeno,« je dodal in s tem prešel na predvideno tretjo točko dnevnega reda izredne seje – na seznanitev z dokumentom identifikacije investicijskega projekta Obnova in izgradnja prizidka, vrednim 2,3 milijona evrov.

Pretijo negativne odločbe

Zakaj se mudi čim prej urediti zadeve in zakaj je dokument takšen, kot je, je poskušala svetnikom pojasniti Darja Es. »Najbolj se mudi zaradi urgentne službe, ki danes deluje na dveh lokacijah: v Mozirju so reševalna vozila, dežurni zdravnik pa običajno v Nazarjah. «Če ne uredimo pogojev, jo bomo izgubili. Zanj smo dobili že dve negativni odločbi. V ozadju grozijo še druge težave, ki bodo zelo kmalu postale aktualne. Če hočemo zadovoljiti normativom in standardom, moramo po njih urediti še nekatere službe: laboratorij, rentgen, pediatrijo

REKLI SO...

Svetnik mag. Samo Kramer: »Esova opozarja na urgentno stanje zdravstva v dolini. Prebivalci si zaslužimo najboljše. Že leta opozarjam, da se v zdravstvo v občini Mozirje ne vlaga, kar dokazuje današnje stanje. Namesto da bi razpravljali o tem, kaj dobrega lahko naredimo, razpravljate o tem, česa ne bomo naredili. Danes govorimo o nujnem projektu, zgrešenih naložbah, ki jih ni tako malo, pa ne.«

O projektu so razpravljali zelo polemično.

in medicino dela, ki bodo zagotovo ob preverjanju dobile negativne odločbe. Za nateček je ministrstvo napovedalo reforme oziroma reorganizacijo zdravstva na primarni ravni, ki še zastruje normative in standarde. Pripravlja se še akreditacija, brez katere javni zavodi ne bodo mogli delovati.«

Čeprav je poskušala biti kar se da prepričljiva, ji to ni uspelo. Tako kot Suhoveršnik so nekateri svetniki menili, da je projekt za te čase finančno in tudi sicer prevelik. Razpravo, v kateri ni manjkalo takšnih in drugačnih očitkov in čustvenih odzivov, je umiril in nekako tudi sklenil svetnik Peter Habjan, tudi

član sveta javnega zavoda Zgornjesavinjski zdravstveni dom. Predlagal je revizijo obstoječega projekta in vlaganja v rešitev najnujnejših vprašanj. »Zdravstva ne bomo izgubili, vprašanje je le, v kakšni obliki bo ostalo,« je še menil Habjan.

Izkrene čestitke ob prazniku Občine Šmartno ob Paklu.

Župan Darko Menih, prof., svet in uprava Občine Šmartno

7. novembra 2013

naš čas

SOCIALA

11

Za ene premalo poln krožnik, drugi malice ne zaužijejo

Na šolah Šolskega centra Velenje malica blizu 1000 dijakov na dan – Med 50 neprevzetimi malicami tudi dijaki s 100-odstotno subvencionirano prehrano

Tatjana Podgoršek

Na kar nekaj srednjih šolah v Sloveniji ugotavljajo, da se v šoli prehranjuje manj dijakov kot v minulem šolskem letu. Med razlogi je na prvem mestu nezmožnost staršev za plačilo stroškov.

Najmanj uživalcev malice je gimnazijcev

Po zagotovilih **Rajmunda Valcla**, ravnatelja Gimnazije Velenje in koordinatorja šolskih malic na šolah Šolskega centra Velenje, kljub večji socialni krizi število prijavljenih dijakov za šolsko malico ne upada. Minuli mesec je bilo zanj prijavljenih blizu 70 odstotkov srednješolcev ali 1.530 od 1.869 dijakov, kolikor jih je na šolah centra. »Toliko je bilo prijavljenih, dejansko pa je malicalo vsak dan blizu 1000 dijakov (približno 500 jih malico odpove zaradi različnih obveznosti). Podrobnejši pogled po šolah pokaže, da je med uživalci malice najmanj gimnazijcev (komaj 50 odstotkov), največ (blizu 85 odstotkov) pa je dijakov Elektro in računalniške šole centra.«

Polno ceno malice – 2,41 evra – plača dobra tretjina dijakov

Valcl med osrednje razloge za takšno razliko pripisuje strukturi dijakov. Na gimnaziji je več ženske populacije, za katero je to obdobje glede prehranjevanja še posebej občutljivo. Čeprav ponudnik malic – Gostinstvo Gorenje – dodaja na jedilnik tudi solatno malico, na izbiro so mlečni izdelki, hrana ni po meri gimnazijk.

Več kot tretjini malico v celoti plača država

Zanimiv je tudi podatek o upravičenih do subvencionirane prehrane. Dijakov, ki jim malico v celoti plača država, imajo na centru 376, 177 dijakov je upravičenih do 70-odstotne, 106 dijakov pa do 40-odstotne subvencije. Drugi morajo plačati polno ceno malice, ki

Rajmund Valcl: »Za kakovost in distribucijo šolske prehrane skrbi na Šolskem centru poseben odbor, v katerem so učitelji, dijaki vseh šol in predstavnik ponudnika.«

znaša 2,41 evra. »Izdelan imamo jedilnik za cel mesec vnaprej, zato dijaki točno vedo, kaj je kateri

dan za malico. Če malice kakšen dan ne nameravajo zaužiti, se morajo odjaviti dan prej, sicer morajo obrok plačati v celoti. To velja tudi za upravičence do subvencionirane prehrane. Kljub dobremu sistemu naročanja se dogaja, da je okoli 50 obrokov neprevzetih. Da je zadeva še bolj žalostna: med **nevestnimi dijaki je kar nekaj takih, ki so upravičeni do 100-odstotne subvencije.**«

Zanimivost

Po podatkih Statističnega urada Slovenije je leta 2010 porabil vsak državljan povprečno 121 kilogramov žit, 91 kilogramov zelenjave, 70 kilogramov krompirja, 93 kilogramov mesa, 10 kilogramov jajc in 36 kilogramov sladkorja. Med vrstami mesa mu je najbolj teknilo svinjsko, ki ga je pojedel 40 kilogramov, perutnine – 25 kilogramov, in govedine – 20 kilogramov.

Boleče je, koliko hrane dijaki zavržejo

Po podatkih statističnega urada je bilo v Sloveniji v letu 2011 blizu 168 tisoč ton odpadne hrane ali 82 kilogramov na prebivalca. Po ocenah Zveze potrošnikov Slovenije od ponudbe hrane, ki ni prodana, te zavržejo približno tretjino. Koliko hrane zavržejo dijaki, ki se prehranjujejo na Šolskem centru, ne vedo natančno. »Ugotavljamo, da je kar precej takih, ki bi želeli obilnejše krožnike, prav tako pa ni malo takih, ki malici namenijo le pogled, zaužijejo je pa ne.« Kot pravi Valcl, je kar boleče za te čase, koliko hrane dijaki zavržejo. Ker vedo, da so njihove prehranjevalne navade zelo različne, so se s ponudnikom dogovorili, da poleg dveh menijev ponudbo še razširi. »Sedaj se dogaja, da če nobeden od toplih obrokov ni

po meri dijakov, posegajo po pici, hamburgerju in podobni hrani, kar pomeni, da ne sledimo težnjam po zdravem prehranjevanju dijakov, zaradi česar je pravzaprav bil sprejet Zakon o šolski prehrani.« Kot še pravi Valcl, pa dijaki nimajo pripomb na malico.

Malico zaužije komaj 50 odstotkov gimnazijcev, na Elektro in računalniški šoli pa malica kar blizu 85 odstotkov dijakov

45-oziroma 30-minutni odmor

Dijaki Šolskega centra malicajo v jedilnici pedagoškega objekta Gaudeamus, kjer je urejenih 270 mest, v dveh delih, in sicer po drugi učni uri dijaki strokovnih šol, ki imajo za malico na voljo 45 minut, po tretji šolski uri pa gimnazijci. Ti imajo za obrok odmerjenih 30 minut. Pobudo za krajši čas za malico so podali dijaki in člani sveta staršev sami.

REKLI SO...

Neža Rotnik, predsednica dijaške skupnosti Šolskega centra Velenje, o malici: »Dijaki pripomb na malico nimamo. Pripombo imamo le dijaki gimnazije na tako kratek čas, ki nam je odmerjen zanjo. Sicer pa imamo na jedilniku 5 pestrih menijev vsak dan. Od lani malicalo tudi v lepi in prostorni jedilnici v objektu Gaudeamus. Zakaj ostaja kar nekaj obrokov nedotaknjenih, ne vem natančno.

Lahko, da se kdo zmoti pri registraciji. Prav tako ne poznam pravih razlogov za to, da konča toliko hrane v smeteh. Prehranjevalne navade bo očitno klub prizadevanjem, kar težko spremeniti.«

Na osnovnih šolah zagotavljajo, da so učenci dokaj ješčji in da jih spodbujajo, da vsaj poskusijo hrano, ki je sicer ne poznajo ali marajo

Na šolah pripisujejo razloge za manjše število subvencioniranih malic spremenjenim razmeram v družinah, zaradi katerih te niso več upravičene do te pravice. Še bolj pa predpostavljajo, da starši niso pravočasno oddali vlog za uveljavitev pravice na pristojnem centru za socialno delo.

ti čim bolj pestri in zdravi. »Je pa zanimivo to, da se kriza pogloblja, na drugi strani pa je do subvencionirane prehrane upravičenih vse manj učencev,« pravi ravnatelj šole **Zdenko Gorišek**. Tako kot v lanskem letu v tem šolskem letu malica 493 učencev. Lani je država subvencionirala ta obrok 320, letos le 187 učencem. V primerjavi z lanskim šolskim letom prejema v letošnjem drugem obdobju 260 učencev ali 20 več. Lani je država pomagala plačati stroške kosila 49, letos 35 učencem.

v občini Šoštanj ...

»Glede prehrane v letošnjem šolskem letu ni sprememb na naši šoli. Učencem ponujamo zajtrk, malico, popoldanska malica pa je brezplačna. Poleg tega smo že četrto leto v projektu sheme šolskega sadja, s katerim še dodatno ponudimo učencem zelenjavo in sadje. Jedilniki so sestavljeni raznoliko, upoštevamo smernice zdrave prehrane, prav tako tudi želje učencev,« je povedala **mag. Majda Završnik Puc**, ravnateljica osnovne šole Karla Destovnika Kajuha Šoštanj. Dodala je še, da učitelji učence pri malici in kosilu spodbujajo, da poskusijo tudi hrano, ki je ne poznajo ali je ne marajo. Vso neoporečno hrano, ki ostane pri malici, učenci pojedjo čez dan ali pri popoldanski malici, ki je brezplačna.

Po podatkih, ki nam jih je posre-

dovala, je v lanskem šolskem letu od 762 učencev prejelo subvencijo za malico 516, v tem šolskem letu pa jih ima za zdaj od 767 učencev subvencioniran obrok le 32. »Takšni so podatki za mesec september. Pri malici se število upravičenih do subvencije povečuje, saj veliko staršev še ni oddalo vloge na center za socialno delo. Odločbe prihajajo vsak dan.« Podobno je tudi pri subvenciji kosil. V lanskem šolskem letu so tega prejeli približno 404 učenci (subvencioniranih je bilo 106 obrokov), septembra letos pa je bilo od 415 subvencioniranih 41 obrokov.

in v občini Šmartno ob Paki

Bojan Juras, ravnatelj osnovne šole bratov Letonja Šmartno ob Paki, je v zvezi s prehrano učencev na šoli povedal, da imajo ob koncu delitve kosila vsi možnost priti do dodatne hrane. Ves čas, ko je na šoli odprta kuhinja, imajo na voljo čaj, jabolka in kruh brezplačno. Šola sodeluje v shemi šolskega sadja, tako da dobijo tudi drugo sadje, ne le jabolka.

V tekočem šolskem letu ima od 307 subvencionirano malico 162 učencev (lani 197). Na šoli kosi 140 učencev, od tega jim ima subvencioniran obrok 37 (lani 30).

Kriza večja, subvencij manj

V osnovnih šolah malicajo vsi učenci, v primerjavi z lanskim šolskim letom jih več tudi kosi

Tatjana Podgoršek

»Pri nas nimamo lačnih učencev,« zagotavljajo na osnovnih šolah v Šaleški dolini, kjer smo preverjali, kako se v tem šolskem letu odraža kriza pri prehranjevanju učencev.

V mestni občini Velenje ...

Na osnovni šoli **Livada** v Velenju je v lanskem šolskem letu malicalo 418 učencev s podružnicami vred oziroma vsi, od tega je imelo subvencioniran obrok 236 (56 odstotkov) učencev. V tem šolskem letu je na šoli manj otrok, 393, do subvencije za malico jih je upravičenih 155 (le 39 odstotkov). V lanskem šolskem letu je prejelo kosilo 195 učencev, 17 odstotkov ali 35 učencev. »Kljub temu da je letos na šoli nanj učencev, pripravimo več kosil, in sicer 207. Do subvencije za ta obrok je upravičenih 27 ali 13

odstotkov. Nas pa žalosti, da osem med njimi subvencije ne koristi,« je povedala **Simona Žohar**, ki je na šoli zadolžena za prehrano. Žoharjeva je še dodala, da v podaljšanem bivanju prejmejo učenci brezplačno sadje in kruh.

Na najmlajši osnovni šoli v Mestni občini Velenje – **šoli Šalek** – imajo v tem šolskem letu 347 učencev (lani enega več). Vsi malicalo, država pa namenja za ta njihov obrok manj denarja. Do subvencionirane malice jih je upravičenih 180 (lani 206). V šolski kuhinji pripravljajo za učence na dan 209 kosil, od tega ima ta obrok subven-

cioniran 24 otrok. Lani je na šoli kosilo 208 učencev, 32 med njimi je zanj nekaj denarja v obliki subvencije primaknila država. »Naši učenci so kar ješčji, tako da ostane zelo malo hrane. Tisto, ki pa ostane, porazdelimo med učence, ki potrebo po hrani še izrazijo,« so povedali na šoli.

Tudi na največji osnovni šoli v mestni občini Velenje po številu učencev – **šoli Antona Aškerc** – zagotavljajo, da na krožnikih za malico in kosilo ostane zelo malo hrane. Odvisno tudi od tega, kaj je na jedilniku. Tako kot na prej omenjenih šolah se trudijo, da so

Čvek,
čvek...

↓ Župana Šmartnega ob Paki Janka Kopusarja je čvek zalotil, kako hodi naokoli z žensko torbico. Nič bat'. Na enem od dogodkov jo je le začasno prevzel v varstvo za čas, ko je imela lastnica govor. Je čvek videl, da ga še vsebina torbice ni zanimala, bolj govor.

↑ Velikokrat so bili sodelavci, saj so vsi zaljubljeni v knjige. Ko so takole posedli skupaj, pa so bili vendar vsak v svojem svetu. Pisatelj Peter Rezman je preverjal mobija, založnik Peter Rebernik se je rahlo smehljaj in »sanjal« kašen nov projekt, direktor Muzeja Velenje Damjan Kljajič pa je bil zamišljen – bog si ga vedi, kakšne so bile njegove »grajske« skrbi. A ni bilo prehudo in niso bili dolgo vsak v svojem svetu. So si pa imeli potem več povedati.

→ Posebnost šoštanjskega župana Darka Meniha je lesen grafitni svinčnik. Tak z radirko na koncu. Svoje dragoceno nalivno pero pa vzame v roke samo, če podpisuje kako pomembno pogodbo, a še takrat je lesen svinčnik kje blizu. »Tale in takle je moj. Če ga kdaj slučajno kje pozabim, prosim poštenega najditelja, da mi ga vrne. Brez nje ga se slabo počutim,« pravi. Da to drži, pritrjujejo v upravi Občine Šoštanj, kjer so njegov svinčnik že večkrat iskali. Zadnjič pa smo ga tudi mi na Radiu Velenje.

ZANIMIVO

Oborožen 11-letnik

Iz ZDA prihaja še ena vest o posedovanju orožja. Čeprav smo tovrstnih poročil iz te zahodne velesile dobro vajeni, preseneča starost glavnega akterja in število kosov orožja, ki jih je imel pri sebi. 11-letni deček iz Washingtona se je namreč odločil za umor in je v šolo prinesel štiristo kosov streliva, več nožev in pištolo. Dogodek je seveda povzročil

zaprte šole za okoli dve uri, starši vseh učencev pa so dobili opozorila o situaciji. Čeprav 11-letnik napada ni izvedel, so ga zaprli v pripor za mladoletnike.

▪ Policija ni sporočila, kdo naj bi bil dečkova tarča.

Prvič zimsko sonce

Hribi okrog norveške vasice Rjukan so tako visoki, da prebivalci vsako leto šest mesecev ne ugledajo neposredne sončne svetlobe. Pa so se domislili rešitve: s pomočjo ogromnih ogledal bodo sončno svetlobo k sebi usmerili kar sami. Za to so doslej namestili tri ogledala s površino 17 kvadratnih metrov, ki naj bi 3500 prebivalcem prvič

omogočila uživanjem v zimskem soncu. »Ideja se sliši malo noro, a norost je del Rjukana. Ko je bila vas ustanovljena, se je zdelo noro sredi ničesar vzpostaviti skupnost s hidroelektrarno in železnico,« je dejal lokalni koordinator projektov Oeystein Haugan. Za projekt so doslej zbrali 615 tisoč evrov, od tega večino od sponzorjev. Vsi ga (kot po navadi) ne podpirajo, saj se zdi nekaterim sporno, da se javna sredstva porabljajo za pridobivanje zimskega sonca, ne pa za npr. šole in vrtce.

V boj s črnim ogljikom!

Svetovna banka in Mednarodna iniciativa za podnebje sta v nedeljo objavili poročilo, v katerem ugotovljata, da je bistven pri preprečevanju taljenja ledu spopad s t. i. črnim ogljikom. Znanstveniki so namreč potrdili, da je večina mednarodnih ukrepov za omejitve podnebnih sprememb osredotočenih na zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida, zato je izrednega pomena

tudi krepitev nadzora nad kratkoročnimi onesnaževalci, kot je črni ogljik. Po mnenju znanstvenikov bi z bojem zoper črni ogljik, ki se nahaja v sajah, pomembno prispevali k ohranjanju kriosfere – zasneženih vrhov, ledenikov, regij s trajno zamrznjenimi tlemi in drugih neprestano zamrznjenih predelov na Zemlji. Kot glavne onesnaževalce v tem kontekstu tako v poročilu navedajo kuhanje, gozdne požare, pridobivanje goriva in dizelski transport.

Drago francosko ali poceni italijansko?

Francoski preiskovalci so odkrili, da sta dva italijanska trgovca z vini (gre za očeta in sina) steklenice z vinom, označene kot visoko cenjeni burgundec Romanee-Conti, napolnila s poceni italijanskim rdečim vinom. Tako sta prodala

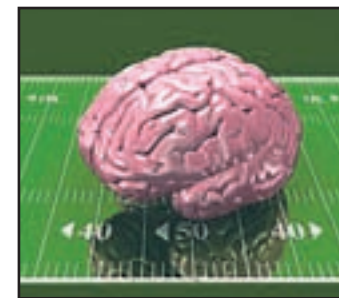

najmanj 400 steklenic (po povprečno pet tisočakov za kos), a presenetljivo, nihče od kupcev prevare ni prepoznal. Povod za začetek preiskave so dali v vinski kleti Romanee-Conti, kjer so sumili, da preva-

ranti ponarejajo njihove etikete. Ne le to; goljufi so steklenice obdelali z voskom, da so bile videti starejše, nato pa zaboje steklenic prodajali v šestih evropskih državah in tako skupaj pridobili okoli dva milijona evrov.

Ameriški nogomet vpliva na možgane

Znanstveniki so opravili novo študijo na temo ugotavljanja dolgoročnih posledic igranja ameriškega nogometa na možgane. Izkazalo se je, da se pri delovanju možganov upokojenih igralcev severnoameriške poklicne nogometne lige NFL pojavljajo »anomalije«. Gre predvsem za posledice udarcev, ki so igralcem pogosto zadane v omenjenem športu. »Stopnja nepravilnega delovanja možganov je v močni povezavi s stopnjo prejetih udarcev v glavo, zaradi katerih igralci zapusti igro,« je dejal vodja raziskave Adam Hampshire in še povedal, da igralci posledice udarcev najverjetneje čutijo šele pozneje v življenju.

▪ Slike so simbolične

frkanje

levo & desno

Na zdravje?

Vse aktivnosti o reorganizaciji HSE, ki so že dvignile veliko prahu predvsem v Šaleški in Dravski dolini, so ustavljene do 11. novembra. Do martinovega torej. A je malo verjetno, da bodo že tedaj z novim vinom nazdravili usklajenemu predlogu

Bolj pridni ali ...

Slovenci, ki smo bili po priziganju sveč dolgo v samem svetovnem vrhu, smo se pri tem unesli. Ne vem, če res zato, kar smo bolj ekološko osveščeni. Bolj smo ekonomsko udarjeni.

Med prijatelji

Lepo je, če si prijatelji prisluhnejo. Ne pa prisluškujejo.

Na odpad

V Velenju zakonito rušijo skakalnico, ki so jo gradili in povečevali nezakonito. Ta skakalnica ne bo šla le na odpad zgodovine, ampak res tudi na odpad. Železni del bodo prodali za odpadke.

Konec vaj

Prejšnji mesec so gasilske sirene pogosto zavijale zaradi gasilskih vaj. Upajmo, da se zdaj sploh ne bodo oglašale. Saj je preveč stvari že pogorelo.

Umestitve

Hitro cesto med Velenjem in avtocesto naj bi končno le umestili v prostor. Nekateri menijo, da je bila to težja umestitev kot bo umestitev v proračun. Toda glede na pomanjkanje denarja je to bolj optimistično pobozna želja.

Listopad

Zakorakali smo v predzadnji mesec - listopad. Ko bi le padalo le listje.

Po gobe

Kljub krizi letos ni šlo toliko Slovencev 'po' gobe kot prejšnja leta. Ni bila prava letina gob.

Mrzle noge

Ni me strah, da bo letos veliko Slovencev bolj zeblo v noge. Čeprav podatki kažejo, da vse več varčujemo v nogavicah, manj v bankah. Le takih, ki še lahko varčujejo, je vse manj.

7. novembra 2013

KULTURA

15

Ker jim ni vseeno

Dinamična, barvita, nostalgična in slikovita – takšna je bila po mnenju obiskovalcev prireditev ob 60-letnici Medobčinske zveze prijateljev mladine Velenje.

Osrednja prireditev ob 60-letnici MZPM Velenje začela tudi novo humanitarno akcijo zveze – Nostalgija in sedanost sta si podali roke v dobri želji za lepši vsakdanjik otrok

Velenje, 24. oktobra - Dobrih del ne delamo zato, da nam bodo povrnjena, podarjamo jih iz srca. Po navadi tisti, ki to počnejo, govorijo z dejanji. Na osrednji slovesnosti ob 60-letnici Medobčinske zveze prijateljev mladine Velenje, ki je bila prejšnji četrtek v velenjskem domu kulture, pa so jih oživili z besedami, sliko, pesmijo in gibom. Rahlo nostalgična prireditev je prikazala pestro zgodovino in sedanost zveze, ki v Šaleški dolini danes združuje tudi 15 društev prijateljev mladine, njihovo delo pa močno podpirajo vse tri šaleške občine.

Že vse od ustanovitve prvega društva prijateljev mladine v Šaleški dolini – bilo je oktobra 1953 – je njihovo glavno vodilo »Delamo v dobro otrok«. Kaj vse so delali in kaj še počnejo, so prikazali v kratkih filmih, ki sta jih ustvarila **Bojana** in **Stane Špegel**, v njih pa ob zgodovinskih dejstvih uporabila številne arhivske fotografije in posnetke. Mednje sta smiselno vpletla nastope domačinov; prav ganljiv je bil skupni nastop Moškega pevskega zbora DU Velenje in otroškega pevskega zbora OŠ Antona Aškerca, ki se jim je ob koncu prireditve v pesmi pridru-

žil tudi predsednik zveze **Zdenko Gorišek**. Mladinski pevski zbor OŠ Gustava Šiliha je prav za to priložnost naštudiral skladbo »Lepo je v naši domovini biti mlad«, ki je bila odlično sprejeta. Ples snežink, ki pritičejo prihodu dedka Mraza v dolino, kar zveza pripravlja že vse od začetka sedemdesetih let prejšnjega stoletja, so prikazale plesalke Plesnega studia N v koreografiji Dragice Mavec, ki je podobne nastope pripravljala dolga desetletja. Klovna Tom in Jarry (**Tomaž Brišnik** in **Jernej Gruber**), prstovoljca zveze, sta prikazala, kako znata zabavati otroke na raz-

ličnih prireditvah, malčki iz Vrta Velenje pa so zapeli himno ekološkega projekta Zeleni nahrbtnik, s pomočjo katerega prav po zaslugi zveze spoznavajo ekološka prizadevanja v dolini.

V dobro otrok

Ob koncu so se s šopkom rož zahvalili vsem, ki so zvezo vodili doslej, pa tudi vsem redno zaposlenim v njej. Predsednik prvega upravnega odbora Društva prijateljev mladine Velenje je bil **Vinko Šmajš**, prvi predsednik zveze pa **Franjo Čepin**. Za njim so jo do danes vodili še **Martin Slatinšek**, **Emil Hartner**, **Tone Skok**, **Majda Lesničar**, **Marija Kuzman** in sedanji predsednik zveze **Zdenko Gorišek**, ki je v slavnostnem nagovoru poudaril, da so res že 60 let mladi, a da bodo taki tudi ostali. Ker si otroci zaslužijo lepo sedanost in prihodnost, ne glede na čas, v katerem živijo. Velik aplavz so v znak zahvale za svoje delo dobile tudi prva sekretarka zveze **Elfrida Ambrožič**, ki jo je nasledila **Majda Pegovnik**, za njo pa **Kristina Kovač**, ki to delo opravlja še danes. Da bodo otrokom lahko še naprej pripravljali pestre programe, so ta dan začeli tudi prodajo zapeljiv prijateljstva, na katerih piše: »Ni mi vseeno«. Izkupiček bo namenjen za prostočasne programe za otroke, ki jih bo zveza pripravila v letu 2014.

»Oblikovalec ni umetnik, ampak esteta«

O tem je prepričan velenjski oblikovalec Stane Hafner, ki je doslej dal celotno podobo stotniji knjig in monografij – V Knjižnici Velenje je razstavil svoje oblikovalske presežke in s tem povedal tudi zgodbo, kako nastane knjiga

Velenje, 16. oktobra - Stane Hafner, po rodu Celjan, je že dobra tri desetletja Velenčan. Prva leta po preselitvi je delal v Gorenju, kjer se je tudi srečal z grafičnim oblikovanjem. To je, ob ukvarjanju s športom – je vaditelj smučanja in jadrnjanja na deski – in ljubiteljskim ukvarjanjem s filmom postalo njegova največja strast. In poklic ob enem. Ko so ga v Knjižnici Velenje povabili, da pripravi razstavo, ki bo prikazala, kako nastane knjiga, je brez oklevanja privolil. Ne nazadnje ima kaj pokazati; doslej je namreč oblikoval 15 monografij, 82 knjig in več kot stotnico različnih brošur, zbornikov, biltenov ... Prejšnji teden so jo odprli, pri tem pa oblikovalca vizijo. »Vedno sem se zavedal, da mora biti knjiga oblikovana tako, da bo ljudem všeč. Oblikovalci nismo umetniki, smo esteti. Kakšen eksperiment je bil pri delu vedno dobrodošel, a si ga kar težko privoščiš. Moje delo je vedno bilo, da najdem obliko, ki bo všeč avtorju ali naročniku. Super je, če imata naročnik in oblikovalec isto vizijo. Žal ni vedno tako,« odkrito prizna.

Zaljubljen v oblikovanje knjig

Stane ugotavlja, da je vendarle najbolj zaljubljen v oblikovanje knjig. Od vseh knjig, ki jih je oblikoval, so mu osebno zelo

60 let Rudarja

Na Premogovniku Velenje namenjajo veliko pozornosti notranjemu komuniciranju

Mira Zalošek

V Premogovniku Velenje so 24. oktobra v Muzeju premogovništva pripravili slovesnost, s katero so obeležili 60-letnico časopisa Rudar. V tamkajšnji Črni garderobi bodo vse do konca leta na ogled nekdanji izvodi Rudarjev. Prva številka je izšla januarja leta 1953.

Slovesnosti ob jubileju

Danes je Rudar eno od pomembnih orodij komuniciranja v Skupini Premogovnik Velenje. Brezplačni mesečnik izhaja v nakladi 4.000 izvodov. Letno izide 11 števil, po potrebi tudi posebne številke. Prejemajo ga zaposleni v Skupini, člani Kluba upokojencev SPV ter nekatere lokalne in državne institucije. Časopis je bil večkrat nagrajen z nagrado Papirus za uvrstitev med najboljša interneta glasila ter za najboljšo naslovnico in fotografijo, kar vsako leto razpiše Slovensko

mogovniku Velenje Sonja Kugonič – in dodala: »Predvsem pri komunikaciji z notranjo javnostjo želimo zaposlene informirati, obveščati ter izobraževati, pridobiti njihovo mnenje, predloge in pripombe, saj je to nujno za uspešno opravljeno delo in doseganje organizacijskih ciljev. Ob enem si jih želimo podrobneje seznaniti s programi, projekti in z aktivnostmi, ki jih izvaja Premogovnik Velenje. Ker so projekti velikokrat povezani s spreminjanjem širšega okolja, nas zanimajo mnenja,

Iz Rudarja je nastal tudi Naš čas

Prva številka časopisa, ki je bil glasilo sindikata Rudnika lignita Velenje, je izšla 1. januarja leta 1953. Ime časopisa je bilo Velenjski rudar in je bil prvi časopis, ki se je pri svojem poročanju omejil le na Šaleško dolino. Njegov prvi urednik je bil Zdenko Furlan.

Časopis je izhajal enkrat mesečno, konec leta 1957 je začasno prenehal izhajati do začetka maja leta 1960, ko so ga ponovno obudili v življenje, iz svojega imena pa je takrat izpustil pridevnik »velenjski« in se je odtlej imenoval Rudar. Še vedno je bil glasilo »delovnega kolektiva Rudnika lignita Velenje«, čeprav je vseskozi pisal tudi o dogajanju na celotnem območju Šaleške doline. Časopis je izhajal občasno, od svoje pete številke dalje maja 1961 pa je izhajal enkrat mesečno v zelo različnem obsegu.

17. aprila 1965 je izšla zadnja številka Rudarja kot glasila delovnega kolektiva Rudnika lignita Velenje, saj je občinski odbor SZDL Velenje ustanovil svoje glasilo – Šaleški rudar. Pod tem imenom je izhajal do leta 1972, ko se je preimenoval v »Naš čas« in se tako imenuje še danes. Iz štirinajstidnevnik je po letu dni postal tednik.

Takoj po ustanovitvi Šaleškega rudarja so v Premogovniku začeli izdajati Informator, občasno glasilo Službe za informiranje kolektiva RLV, leta 1967 pa so se odločili za ponovno redno izdajanje lastnega glasila – imenovalo se je Samoupravljanje, ki je maja 1973 kot glasilo kolektiva Rudnika lignita Velenje dobilo novo – staro ime Rudar in ga obdržalo vse do danes.

Ustvarjalci Rudarja

predlogi, pripombe ter tudi ideje, pobude različnih javnosti.«

Na Premogovniku tudi sicer dajejo velik poudarek notranjemu komuniciranju. Poleg časopisa Rudar z zaposlenimi komuni-

ramo še preko Novic, intraneta, videostrani, facebooka in twitterja. Vse od 22. oktobra 1975 pa lahko delavci velenjskega premogovnika poslušajo oddaje iz lastne razglasne postaje.

Stane Hafner v pogovoru z Ivom Stropnikom

spravili v prijetno zadrego, ko mu je zapela Irena Vrčkovnik.

V nadaljevanju večera je v pogovoru z Ivom Stropnikom, s katerim je pogosto sodeloval pri nastajanju njegovih in drugih knjig, razkril več o svojem življenju in delu. To je bilo tesno povezano tudi z Vladom Vrbičem, direktorjem Knjižnice Velenje, s katerim sta sodelovala že v podjetju Gorenje, pozneje pa pri oblikovanju podobe Šaleških razgledov in številnih monografij, tako Velenja kot mnogim njegovim najljepšim, o Kajuhu. Pri tem sta bila menda velikokrat kot pes in mačka, rezultati pa so bili dobri.

Leta 1995 je Stane postal oblikovalec v Studiu Rebernik, kjer je imel odlične sodelavce. Omeni **Petra Rebernika**, **Gorana Semečnika**, **Duša Arsovskega** ... »Delali smo od jutra do večera, tudi čez vikende. Bili smo zaljubljeni v oblikovanje, zadihali smo šele, ko smo delo končali. V tistih letih so bili tudi zaslužki dobri. To je bilo obdobje, ki je bilo oblikovanju res naklonjeno,« je dodal. Prizna, da je tekst, preden je začel oblikovati, vsaj spoznal, če ne podrobno prebral. In da ni bilo vedno lahko postaviti podobe knjige, sploh če sta z naročnikom imela vsak svojo

■ **Bojana Špegel**

Osem desetletij PGD Šalek

Velenje, 4. novembra - Prostovoljno gasilsko društvo Šalek praznuje 80 let delovanja. To so leta humanega dela srčnih članov in članic društva, ki so bili in so še ob vsaki uri dneva brez pomisleka pripravljeni pomagati sočloveku v nesreči. Praznovanje smo 13. septembra zaznamovali s svečano sejo. Predsednik PGD Šalek Danilo Berzelak je na kratko predstavil delovanje društva in pridobitve v zadnjem desetletju. S predstavitvijo in slikami smo se oddolžili tudi spominu ustanoviteljem društva in se spomnili vseh preminulih članov. Uredili smo tudi gasilsko-vaški muzej, ki ga bomo še

dopolnjevali.

Naš požarnovarnostni rajon obsega 5 krajevnih skupnosti in mestno četrt, v njem so tudi 3 osnovne šole in vrtci. Operativa je aktivno delovala pri odpravi posledic poplav, saniranju plazov, požaru na Krasu.

Sodelovali smo pri odpravljanju poškodb ob naravnih ujmah v drugih krajih. Ob tem smo se veliko izobraževali, se udeleževali vaj in tekmovanj. Največ uspeha so pri osvajanju pokalov imele veteranke, saj so lani že drugič postale državne

prvakinje. Ob jubileju smo posneli tudi film, ki v sliki in besedi ohranja pričevanje o humanem delu šaleških gasilcev skozi zgodovino.

14. septembra smo izvedli tekmovanje veteranov za memorial Rafaela Gorška st. Po njem je sledila parada uniformirancev in tekmovalcev ob zvokih godbe na pihala Zarje Šoštanj.

■ PGD Šalek

Želijo si večji prostor za druženje

V KS Šmartno letos uredili novo kegljišče - Želijo si, da bi bili krajanje bolj aktivni

Velenje, 21. oktobra - Tudi v krajevni skupnosti Šmartno, ki se razteza okoli cerkve sv. Martina, so v času praznovanja občinskega praznika zaznamovali krajevni praznik. Krajanje so povabili na pohod po mejah krajevnih skupnosti, dogodek pa popestrili še z druženjem pri domu krajanov ob sladkih dobrotah, ki jih je pripravila krajanica Ivica Petričič. Izvedli so tudi tekmovanje v kegljanju na vrvi med ekipami štirih krajevnih skupnosti in mestnih četrti.

Več o življenju v tej mestni krajevni skupnosti sta nam povedala predsednica sveta KS Sonja Zavolovšek in referent za šport pri krajevni odboru upokojencev Boris Zajc, v prostorih krajevnih skupnosti pa smo si obenem ogledali tudi razstavo del petih umetnic, to so odprli prav ob krajevni prazniku. Tudi med letom so večkrat poskrbeli, da so se krajanje družili v domu; med drugim so krajanke peklo pecivo, pripravljali so likovne delavnice za otroke ...

Novo športno igrišče z brunarico?

»Za tiste upokojence, ki se radi ukvarjamo s športom in rekreacijo, je največja letošnja pridobitev novo igrišče za kegljanje na vrvi. V domu krajanov med letom igramo tudi pikado in karte. Žal moram povedati, da je članov našega društva 230, aktivnih pa je le 14. Naš najstarejši član šteje 85 let. Udeležujemo se tudi tekmovanj med krajevnimi skupnostmi in s pododbori društev upokojencev. Veseli smo,

ko dobimo kakšen pokal,« nam je povedal Boris Zajc in dodal, da upokojence nenehno vabijo na njihove aktivnosti, a odziva ni.

Morda bi bilo drugače, če bi imeli večje krajevno igrišče, o katerem se že nekaj časa dogovarjajo z Mestno občino Velenje. Sonja Zavolovšek k temu dodaja, da naj bi ga uredili v gozdičku nad starim pokopališčem,

vendar še ne tako kmalu. »Res bi nujno potrebovali večji objekt, ob njem pa kakšno brunarico, kjer bi se lahko družili. V našem domu krajanov namreč nimamo velikih prostorov, zato to ni mogoče. Želimo si tudi, da bi mladi dobili igrišče za odbojko in še kaj, saj se sedaj čisto premalo družijo.« Ob tem se zavedajo, da gre le za želje, ki ne bodo

kmalu uresničene. »Novih vlaganj do leta 2018 verjetno ne bo,« izvedemo. Naša sogovornica takoj doda: »V prejšnjih dveh letih smo v kraju imeli kar precej naložb in s tem infrastrukturnih pridobitev, letos pa ne. V domu krajanov smo sicer menjali dvojna vhodna vrata, sedaj pa začnemo menjavo električne napeljave in stikal. Leta 2016 naj bi na domu, ki je pred 8 leti dobil novo strešno kritino, menjali fasado. Tako je predvideno, ne vemo pa, kaj bo dopuščal mestni proračun.«

Precejšnja težava pri delu v krajevni skupnosti Šmartno je prav nezainteresiranost krajanov. Od društev deluje le upokojensko društvo, ki skrbi tudi za rekreacijo. Otroci pridejo, ko jim pripravijo kaj posebnega, srednje generacije pa sploh ne morejo privabiti k sodelovanju. »Ne vemo, kako to premakniti, čeprav se trudimo,« za konec doda Sonja Zavolovšek

■ Bojana Špegel

Predsednica KS Šmartno Sonja Zavolovšek z dvema od umetnic, ki razstavljata v domu krajanov, in referentom za šport Borisom Zajcem

Zamenjati razbito zavarovano steklo v vašem domu je lahko zelo enostavno.

Pokličite brezplačno številko, prijavite škodo in Zavarovalnica Triglav prepustite vse stvari v zvezi s popravilom, vključno z izbiro pogodbenega steklarja.

Storitve je brezplačne za vse obstoječe zavarovalnice, ki imajo zavarovano steklo v svojem domu.

080 80 34

triglav

www.triglav.si

Požarna vaja uspela

Zagorelo v arhivu občinske stavbe, dim pa se je širil po nadstropjih

Šoštanj, 23. oktober - Tudi šoštanjsko poveljstvo gasilskih društev je v mesecu oktobru, ki je posvečen požarni varnosti, pripravilo skupno vajo.

Predpostavka vaje je bil požar v arhivu občinske zgradbe, do katerega je prišlo zaradi okvare elektro inštalacij. Dim se je začel širiti po pritličju in stopnišču v zgornja nadstropja. V objektu so bili v času požara zaposleni. Večina se jih je

višinah - Višinski, d. o. o. Ponesrečene so pregledali in oskrbeli člani reševalne postaje Velenje.

V vaji je skupno sodelovalo 110 gasilcev in reševalcev, in sicer: PGD Šoštanj mesto (36), PGD Topolišica (24), PGD Gaberke (19), PGD Lokovica (20), Višinski, d. o. o. (5), Reševalna postaja Velenje (2) in štirje ocenjevalci.

Ob koncu je vodja intervencije Milan Roškar podal poročilo

Vaja je v celoti uspela, ogledalo si jo je tudi veliko Šoštanjčanov. (foto: arhiv Občine Šoštanj)

po znaku za požar hitro uspela rešiti iz zgradbe, štirje pa so v njej ostali ujeti, eden v kleti, dva v drugem nadstropju in eden na terasi.

Prvi so na kraj požara prišli gasilci PGD Šoštanj-mesto, za njimi vsa tri ostala društva v občini z vsemi razpoložljivimi (kar šestnajst jih je bilo) vozili.

Gasilci so z dihalnimi aparati hitro rešili tri ponesrečene v objektu, enega pa so po vrvi spustili s strehe občinske stavbe člani reševalne ekipe, specializirani za reševanje na

poveljniku poveljstva Občine Šoštanj Borisu Goličniku, ta pa ga je predal županu Občine Šoštanj Darku Menihu, ki je pravočasno zapustil občinsko zgradbo.

Župan je gasilcem čestital za dobro izpeljano vajo, pohvalil njihovo delo in požrtvovalnost, ponovno se je dotaknil njihove izjemno pomembne vloge v lanskim novembrskih poplavah ter jim zavezal čim manj intervencij.

■ mkp

Okolju, uporabnikom in zaposlenim prijazno podjetje

KOMUNALNO PODJETJE VELENJE, d.o.o.
Koroška cesta 37/b • 3320 Velenje

080 80 34
BREZPLAČNA ŠTEVILKA

Vsem občankam in občanom Šmartnega ob Paki iskreno čestitamo za praznik občine.

7. novembra 2013

NAŠI KRAJI

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

17

7. Srečanje harmonikarskih skupin

KUD Lipa Konovo tudi tokrat v polni dvorani KS Konovo pripravil lepo prireditev - Ubrana domača pesem in glasba odmevali dolgo v noč

Velenje, 26. oktobra - Dvorana na Konovem je že sedmič gostila srečanje harmonikarjev, katerega prizadevni organizatorji so v KUD Lipa Konovo. Ob podpori MO Velenje, KS Konovo in entuziaz-

le skupine Vaški godci iz Andraža, Harmonikarski orkester Barbara Premogovnika Velenje, Marjan s prijatelji iz Doliča, Harmonikarji Univerze za tretje življenjske obdobje Velenje, Glasbena šola

pilo na oder in združeno zaigralo ter zapelo zimzelene pesmi slovenske narodne glasbe: Slakovo v Dolini tihi in Avsenikovo Golico. Programa kar ni hotelo biti konec, skupnih nastopov, nastopov mla-

Več kot 60 nastopajočih je skupaj zaigralo zimzelene V dolini tihi ter Golico.

ma sekcije Konovskih harmonikarjev je bilo v soboto, 26. oktobra, zopet vredno prisluhniti zvokom skupin, katerih glasbena podlaga temelji na harmoniki, predvsem domači frajtonerici.

Pred dovolj zahtevnim in poznavalskim občinstvom, ki je dodobra zapolnilo sedeže v domu krajanov na Konovem, so se letos predstavi-

Andreja Raka, Kavški godci. Konovski štrajharji in Konovski harmonikarji, ki so se izkazali tudi kot izjemno uglašena vokalna skupina. Program je v živo na radio povezoval neuničljivi Karli Stropnik, občinstvo je z aplavzi že med izvajanjem toplo sprejelo vse nastopajoče, nazadnje pa je preko šestdeset nastopajočih skupaj sto-

dih harmonikarjev in starejših šaljevih veseljakov se občinstvo ni naveličalo. Domača ubrana pesem je na Konovem tisto soboto odmevala še pozno v noč. V zadovoljstvo vseh, ki takšne tradicionalne prireditve organizirajo, in vseh, ki vedo, da takšne prireditve ljudi povezujejo in združujejo.

■ DM

V Vinski Gori ocenjevali najboljši 'tolcek'

Edina slovenska prireditev, na kateri se vse vrte okoli domačega jabolčnega napitka, navdušila obiskovalce in sodelujoče

Tokrat so si vsi nazdravljali s tolckom. Mlajšim so točili letošnjega, starejšim je bolj prijal lanski.

Vinska Gora, 26. oktobra - Tik pred jesenskimi počitnicami se je v Vinski Gori odvijala Tolckarija, prav zabavna prireditev v organizaciji Športno-kulturnega društva Lipje. In je res bil v središču dogajanja in pozornosti tolcek, priljubljena jabolčna pijača domače pridelave. Tolckarija je edina tovrstna prireditev s Sloveniji, na kateri se je letos zbralo devet ekip, ki so predstavile letošnji in lanski tolcek.

Tolcek so ocenjevali številni obiskovalci in strokovna komisija, ki so jo sestavljali domačini iz Vinske Gore. Po izboru obiskovalcev je v kategoriji lanskega tolcka zmagal Vlado Usar, najbolj okusen letošnji tolcek pa je naredila ekipa Tolcek 112, ki so jo sestavljali mladi fantje iz okoliških krajev. Po mnenju strokovne komisije se je v kategoriji lanskega tolcka najbolje odrezalo Društvo ljubiteljev lanskega mošta iz Ljubnega ob Savinji. Za najboljši letošnji tolcek po mnenju strokovne komisije pa je priznanje prejel Johannov tolcek, ki je nastal izpod rok vinskogorskih domačinov.

Jabolka glavna tudi na zabavnih igrah

Na Tolckariji se je poleg degustacije tolcka odvijalo tudi posebno tekmovanje v zabavnih igrah med zaselki Vinske Gore. Pri igrah so bila v ospredju seveda jabolka, ki so glavna sestavina tolcka. Tekmovalci so se pomerili v štafeti, v rezanju najdaljšega olupka iz jabolka, v ročnemu stiskanju soka iz jabolka in v spretnostnem slalomu.

V napeti tekmi se je najbolje odrezala ekipa iz zaselka Črnova, drugo mesto je osvojila ekipa iz Vinske Gore, tretje pa ekipa iz Pirešice.

Po popoldanskem programu na Tolckariji je sledila večerna zabava z ansambлом Stil, ki so jo popestrili folkloristi folklorne skupine Koleda iz Velenja. Prireditev je tako uspeša, da sploh ne dvomimo, da ne bo

Jabolka so na šaljevem tekmovanju drobili ročno, kot v starih časih.

postala tradicionalna. Ja, v Vinski Gori imajo jabolka in tolcek svojo ceno, z vsako prireditvijo pa jim bo ta še zrasla.

■ bš

Že drugič nastopile v Cankarjevem domu

Velenje - Članice ženskega pevskega zbora Društva upokojencev Velenje, ki ga vodi Manja Gošnik Vovk, so začele pevsko sezono 2013/2014 z nastopom na festivalu 3. življenjskega obdobja v Cankarjevem domu v Ljubljani na začetku prejšnjega meseca. Na festivalu zapojejo najboljši zbori iz pokrajinskih zvez društev upokojencev.

To je bil že naš drugi nastop v Cankarjevem domu in nanj smo se skrbno pripravljale. Zapele smo znano ljudsko Roža na vrtu cvete ter Majolčico, ki je bila za zbor nekaj povsem novega. V njej se glasovi prepletajo in dopolnjujejo med seboj, piko na i pa je naredila Tinka, ki je pomahala z majoliko in krepko zavriskala. Za zaključek pri-

reditve smo na odru nastopile skupaj z mešanim pevskim zborom iz Kranja. Zapeli smo venček ljudskih pesmi, posebej prirejenih za pevski tabor v Šentvidu, na harmoniki pa nas je spremljal Velenčan Franc Žerdoner.

Ponosne smo, ker smo že dvakrat nastopile v Cankarjevem domu.

■ Mira Preložnik

Prijeten kostanjev piknik

Velenje, 23. oktobra - Na lepo obarvano jesensko sredo smo Osnovna šola Šalek in Krajevna skupnost Šalek s skupnimi močmi pripravili kostanjev piknik. Druženje ob pečenem kostanju in jabolkih ter okušanju jabolčnika smo popestrili s prijeto glasbo, da pa je bilo srečanje še bolj veselo, smo

so že stalnice, kot so recimo Starotrški dan, komemoracija ob dnevu mrtvih, program ob novem letu za starejše krajanje in program na letni skupščini Gasilskega društva Šalek.

Nas zvedave novinarke je zanimalo, ali so še kakšni dogodki v krajevni skupnosti, za katere učenci morda ne vemo. »Kar nekaj dogodkov

pnosti in Turističnemu društvu Šalek pri prirejanju raznih kulturnih prireditev. Na letošnjem skupnem sestanku smo si tako zadali nalogo, da bomo priredili še več prireditev z otroki in starši. Današnja je že ena izmed njih,« je v znak dobrega sodelovanja pritrdila tudi ravnateljica naše šole.

Vsem skupaj nam bo zagotovo ostala v spominu letošnja predstavitev krajevne skupnosti v oddaji na celjski televiziji, na kateri so se naši

Druženje šolarjev in krajanov KS Šalek je bilo prijeto, zato bodo v prihodnje pripravili še več podobnih srečanj.

organizirali razne družabne in športne igre. Iz darov narave smo izdelali tudi tetko Jesen. Odziv krajanov je bil odlični in vsi smo se strinjali, da so takšna druženja krasna.

Mlade novinarke naše šole smo to priložnost izkoristile za pogovor z Ladislavo Jan, predsednico KS Šalek, in Ireno Poljanšek-Sivka, ravnateljico OŠ Šalek. Šola in krajevna skupnost že vrsto let sodelujeta pri prirejanju dogodkov za krajanje. Nekateri dogodki, na katerih sodelujejo učenci naše šole,

je takšnih, za katere lahko rečemo, da so stalni, in morda boste katerega od naštetih še prepoznali. Tako imamo pokop pusta Pepija, za 8. marec oziroma dan žena pripravimo proslavo, praznujemo pa tudi dan mladosti. To je dan, ko gremo s krajanje po mejah krajevne skupnosti. Organiziramo še kožuhanje koruze in »O kresu se dan obesi«, ko se predstavijo folklorne skupine,« je povedala Vladka Jan.

»Učenci in mentorji naše šole z veseljem pomagamo krajevni sku-

učenci predstavili z recitacijo pesmi naše krajanke Štefanije Prislan in z glasbenimi točkami. V zahvalo in za nagrado nas je krajevna skupnost oktobra povabila na planinski izlet na Golte. Vsi ti dogodki so namenjeni vsem, še posebej nam otrokom, da bomo lahko to v prihodnje predajali naprej. Verjamemo, da bo naše sodelovanje obrodilo dobre sadove.

■ Mlade novinarke OŠ Šalek

Buče, izlet in ustvarjalnice

Velenje, 4. novembra - Prve počitnice v novem šolskem letu, imenovane tudi krompirjeve, so bile letos združene s prazničnimi dnevi. Bile so kratke, a vseeno sladke. Za tiste, ki so ostali doma, so jih popestrili v vili Mojača.

Že v petek, 25. oktobra, ko se je začel počitniški teden, so v lepem jesenskem popoldnevu poskrbeli za obuditev starega slovenskega izročila. To je že od nekdaj jesenski čas zaznamoval z izrezovanjem buč, v katerih so potem za dobro letino in srečo v družini prižgali svečke. Tako je bilo tudi tokrat; številne družine so izrezovale buče, otroci so ustvarjali tudi v ustvarjalnih delavnicah, ki so bile jesensko obarvane. Postregli so jim s pečenim kostanjem in sladkimi napitki, otroci pa so še posebej uživali, ko jih je obiskala čarovnica in ko so opazovali

Ustvarjalne delavnice so bile v znamenju buč in jesenskih plodov, pravo veselje pa je nastopilo, ko so v prvem mraku pripravili razstavo s svečkami v bučah. S tem so začeli krompirjeve počitnice.

svečke v številnih izrezanih bučah. Od ponedeljka do srede je vila Mojača vsak dan pripravljala ustvarjalne delavnice tako v vili kot ob njej. V torek, 29. oktobra, pa so

na jesenski izlet v deželo čokolade v sosednji Avstriji popeljali pol avtobus počitnikarjev in njihovih spremljevalcev.

■ bš

18 Šoštanjski veterani na slovesnosti ob odhodu zadnjega vojaka JLA

Letošnja slovesnost ob 22. obletnici odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije sta zadnje oktobrsko soboto v vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki priredili Zveza veteranov vojne za Slovenijo in Združenje Sever. Slovesnosti ob odhodu zadnjega vojaka JLA iz Slovenije so se udeležile tudi veteranke in veterani iz Območ-

72 večjih in manjših spopadov. Uničenih, poškodovanih ali zajetih je bilo 31 tankov, 22 oklepnih transporterjev in 6 helikopterjev JLA.

Dobre tri mesece pred tem so se v nedeljo, 7. julija 1991 na Brionih sestali predstavniki Slovenije, SFRJ in Evropske skupnosti. Sprejeta je bila t. i. Brionska deklaracija, s kate-

ki je med drugim poudaril, da smo od leta 1991 sami odgovorni za stanje v naši državi in se ne moremo na nikogar izgovarjati. "Na svoji zemlji smo mi gospodar, državo smo si priborili, kako z njo upravljamo, ne glede na vse težave in krizo danes živimo v miru in to mora ostati naša največja vrednota."

Šoštanjski veterani na slovesnosti ob odhodu zadnjega vojaka JLA

nega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj (OZVVS Šoštanj).

Ob obletnici odhoda zadnjih vojakov jugoslovanske vojske v noči iz 25. na 26. oktober 1991, se spominjamo zvoka siren, ki so teritorialcem, rezervistom, policistom in vsem Slovencem sporočile, da je Slovenija končno svobodna država.

Statistika spopadov je 44 mrtvih in 146 ranjenih pripadnikov JLA ter 19 mrtvih in 182 ranjenih na slovenski strani, ni pa podatka, koliko slovenskih vojakov je bilo ubitih še ob poizkusu bega iz JLA. Ubitih je bilo še 12 tujih državljanov ter ujetih 4.693 pripadnikov JLA in 252 zveznih policistov. V vojnih dneh je bilo

ro je bil uveden trimesečni moratorij za slovensko osamosvajanje. V času moratorija sta slovenska vojska in policija ohranili popolno suverenost na slovenskem ozemlju, zato je Predsedstvo SFRJ 18. julija 1991 sprejelo odločitev, da se mora JLA po končanem moratoriju z orožjem in opremo umakniti iz Slovenije. Zadnji vojaki so Slovenijo zapustili s koprskega pristanišča v noči s 25. na 26. oktober 1991.

Dogodek številni štejejo za vrh procesa slovenske osamosvojitve, ki se je začel s prvimi večstrankarskimi volitvami aprila 1990. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Državnega sveta Mitja Bervar,

Zbrane je nagovoril tudi načelnik Generalštaba Slovenske vojske, brigadir Dobran Božič. Rdeča nit letošnje slovesnosti je bil zgodovinski prikaz bojev v Posavju. Božič je v svojem govoru poudaril, da smo lahko "ponosni, da se ta proslava po 22-ih letih odvija ravno v vojašnici v Cerkljah ob Krki, ki ponosno nosi ime po preminulemu pripadniku teritorialne obrambe, Jerneju Molanu."

Odhod zadnjega agresorskega vojaka lahko razumemo tudi kot sklepni del v procesu slovenskega osamosvajanja in simbolni odhod vseh armad, ki so bile na slovenskem ozemlju, skupaj z vso njihovo ikonografijo.

■ OZVVS Šoštanj

Dvig dveh novih zastav

Pred jesenskimi počitnicami smo na OŠ Gustava Šiliha Velenje s kulturnim programom zaznamovali dvig kulturne zastave, ki smo jo konec septembra prejeli na zaključni prireditvi projekta Kulturna šola 2013 v Cerkljah na Gorenjskem in zastave Comenius. V programu so nastopili

pevci in folklorniki, ki sodelujejo tudi na vseh šolskih prireditvah, vključujo pa se tudi v razne občinske kulturne programe in redno sodelujejo na revijah in srečanjih.

Poleg pevske in folklorne dejavnosti imamo na šoli razvito tudi instrumentalno, gledališko, recitatorsko, plesno, lutkovno, likovno in literarno dejavnost, skrbimo pa tudi za ohranjanje kulturne dediščine. Prav bogato kulturno delovanje, v katerega je vključeno večje število učencev in učiteljev,

je eden od kriterijev pri pridobivanju naziva Kulturna šola, ki ga za obdobje treh let podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. Na Gustavki smo naziv Kulturna šola prvič pridobili leta 2009, z uspešno kandidaturom na lanskem razpisu pa smo ga ohranili in prejeli kulturno zastavo.

V letošnjem šolskem letu bomo delo v kulturi še nadgradili, med drugim tudi s projektom Comenius, ki ga financira Evropska komisija.

■ Mateja Kunc

Pošasti iz Hotela Transilvanija na jesenovanju

Taborniki iz rodu Lilijski grič Pesje in Topli vrelec Topolšica smo se prvi dan krompirjevih počitnic odpravili na začarano jesenovanje v Završe. Čudovita jesen nas je cel vikend razvajala z vsemi svojimi darovi. Po sprejemu v recepciji pri Frankensteinu in drakuli so se neustrašni taborniki podali na nočni 'orientiring' po okolici, mimo cerkva, pokopališča in drugih strašnih koticov. Ob vrnitvi so tabornike vodniki, našemljeni v grozne pošasti, zamaskirali za večerno rajanje. To je bilo še posebno zanimivo, saj so tabornike pričakala strašljiva bitja v soju svetlobe sveč in jih pozdravila s svojo govorico. Naslednji dan smo po telovadbi z mladinskim rokometiščem Gorenja imeli delavnice. Na njih so se taborniki lahko preizkusili v taborniškem znanju, poznavanju pošasti iz Hotela Transilvanija, naučili so se himno jesenovanja ter ustvarjali iz gline. Prav tako so vsi mlajši taborniki pomagali čarovnici postaviti in zakuriti ogenj ter skuhati čarovniški napoj, ki so ga vsi z največjim veseljem poskusili. Starejši pa so spoznavali

Morsejevo abecedo. Za konec smo se še posladkali s sladolednimi lučkami, vsak od nas pa je prejel tudi prav poseben obesek za rutico.

Himna jesenovanja

Dobrodošli v hotelu Transilvanija tu pošasti živijo, prav prijazne se zdijo. V gradu nas pričaka grof Dra-akula Le pazi, saj za hrbotom ti stoji mumija! Saj ni važno, če ni ljudi, Ker smo s pošastmi se vsi zastekali! Najlepše je zaspati v graščini, ko nad tabo ledbi milijarda stražil. Najlepše je na na na graščini, Pa pridruži se no, saj nam sploh ni hudo!

■ (Amadej Šuperger)

Zares je bilo zabavno.

Štrudlarija v Topolšici

Topolšica, 26. oktobra – Bila je prelepa sončna sobota, v Zdraviliškem parku pod krošnjami jesensko obar-

vanih dreves pa so se popoldan začele zbirati Čaravnice z Loma. To so bile prav posebne čaravnice Turističnega

društva Topolšica – podeželje, ki so letošnje leto pripravile drugo tekmovanje o peki 'štrudla'. Za tekmovanje se je prijaviło 12 kandidatov, ki so spekli slastne štrudle najrazličnejših okusov in komisija se je kar težko odločila za najboljšega. Prvo mesto je pripadlo štrudle gostilne Križnik iz Gaberk, drugo Okrepčevalnice Grebenšek iz Belih Vod in tretje Jožici Kotnik. Društvo je prireditve izkoristilo tudi za podelitev nagrade Najlepše urejena hiša na Lomu, ki si jo je prislužil Mirko Goltnik. Otroke je presenetil obisk Tetke Jeseni, Čarovnica Petra pa je v svojem čarovniškem kotlu zanje kuhala začarana jabolka.

Promet okoli nas

Zagotovo ste že opazili skupino otrok z rumenimi odsevniki, ki so del prometa v našem mestu – to so otroci iz Vrta Šoštanj. V mesecu oktobru smo v enoti Brina bogatili lastne izkušnje in širili ozaveščenost ob prometnih vsebinah. Potekale so različne dejavnosti, pri katerih so bili otroci aktivni in zelo ustvarjalni. Vsakodnevno smo reševali težave, raziskovali, iskali odgovore na vprašanja ter prihajali do novih informacij. Ob pomoči staršev in sodelovanju zunanjih strokovnih delavcev nam

je uspelo rešiti nekatera vprašanja. Recimo kaj dela avtomehaničar. Zato smo obiskali avtomehanično delavnico in trgovino z avto deli Podgoršek. Do novih spoznanj smo prišli pri vulkanizerju in v avtopralnici Vrčkovnik. Ogleдали smo si krožni promet in ugotovili, da je zares ogromen, k nam pa sta se z vso potrebno opremo pripeljala motorist in traktorist. Na železniški postaji so nas z veseljem sprejeli in nam pokazali, kako poteka delo pri njih. Nepozaben je bil izlet z avtobusom v Velenje, kjer

smo z navdušenjem opazovali vozila Civilne zaštite Slovenije in se čudili policijskim konjem, ki so lahko del prometa. V sklopu požarne varnosti smo si ogledali gasilska vozila gasilskega društva Šoštanj, ki nam jih je predstavil gospod Mežnar. Vsi smo pridobili novo znanje in pozitivne izkušnje ter potrdili spoznanje, da nas sodelovanje z ljudmi v lokalni skupnosti bogati. Veselimo se varnih sprehodov in prijaznih voznikov, ki nas srečajo v okolici našega vrta.

■ T. Jamnikar, T. Grebenšek

Skupina za samopomoč svojcev oseb z demenco

Topolšica – Vsak zadnji četrtek v mesecu se v Centru starejših Zimzelen sreča skupina za samopomoč svojcev oseb z demenco. Skupina je odprtega tipa, vanjo so vabljeni tudi tisti, ki v domačem okolju skrbijo za osebo z demenco ali se kot prijatelji, znanci vsakodnevno srečujejo s težavami te bolezni. Namen srečevanja je medsebojno spoznavanje, pridobivanje informacij o demenci, iskanje oblik pomoči, izmenjava izkušenj, medsebojna pomoč, podpora in opora. Gost srečanja v oktobru je bil mag. Jože Škrli, predavatelj in strokovnjak pri ravnanju z osebami z demenco. Naslednje srečanje skupine za samopomoč bo v četrtek, 28. novembra. ■ mkp

JANŽE
AVTO SERVIS
Janez Janže s.p.

POPOLN SERVIS ZA VAŠ AVTO.

Čestitamo za praznik občine!

Letuži 81, Šmartno ob Paki, tel.: 03 891 50 61, gsm: 041 707 287

AKCIJA zimskih pnevmatik YOKOHAMA!

MAXXIS YOKOHAMA TIRES KUMHO
GOOD YEAR BRIDGESTONE FULDA

TV SPORED

7. novembra 2013

24

Četrtak, 7. novembra

TV SLO 1

- 06.10 Odmevi
07.00 Poročila
07.08 Dobro jutro
08.00 Poročila
08.08 Dobro jutro
09.00 Poročila
09.08 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.10 Podstrešje, nan.
10.30 Mihec in Maja, otr. nan.

TV SLO 2

- 07.00 Veliki malčki, ris.
07.05 Francek, ris.
07.15 Pokukajmo na Zemljo, ris.

POP

- 06.00 Grozni Gašper, ris.
06.20 Skrivnosti Silvestra in Tweetyja, ris.

- 09.00 Dobro jutro, informativna oddaja
10.30 Oglasi
10.35 Pop corn: Tilen Šinko, Srečna mladina

Petek, 8. novembra

TV SLO 1

- 06.10 Odmevi
06.55 Dobro jutro
07.00 Poročila
07.08 Dobro jutro
08.00 Poročila
08.08 Dobro jutro
09.00 Poročila
09.08 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.10 Ali me poznaš?: Jaz sem jesenski veter

TV SLO 2

- 07.00 Veliki malčki, ris.
07.05 Francek, ris.
07.15 Pokukajmo na Zemljo, ris.

POP

- 06.00 Medved Paddington, ris.
06.25 Fish in Chips, ris.

- 09.00 Dobro jutro, informativna oddaja
10.30 Oglasi
10.35 Naj viža: ans. Nemir, Tapravi faloti

Sobota, 9. novembra

TV SLO 1

- 06.10 Odmevi
07.00 Radovedni Taček
07.15 Zgodbe iz školjke
07.25 Bine: Odpadki
07.40 Marči Hlaček, ris.
08.05 Sreča je ... če daš svoje punčke spat
08.10 Studio Kriškaš

TV SLO 2

- 08.00 Skozi čas
08.40 Tarča
10.00 Posebna ponudba, svet. odd.

POP

- 07.00 OTO čira čara
07.01 Spratni Manny, ris.

- 09.00 Miš maš
09.40 Napovedujemo
09.45 Ustvarjalne iskrice (70): Grelci za roke

Nedelja, 10. novembra

TV SLO 1

- 07.00 Musti, ris.
07.05 Metka in Zverinko Zver, ris.

TV SLO 2

- 08.25 Skozi čas
09.05 Globus
09.35 Slovenski magazin

POP

- 07.00 OTO čira čara
07.01 Spratni Manny, ris.

- 09.00 Miš maš
09.40 Oglasi
09.45 2154. VTV magazin, regionalni - informativni program

Ponedeljek, 11. novembra

TV SLO 1

- 07.00 Poročila
07.08 Dobro jutro
08.00 Poročila
08.08 Dobro jutro
09.00 Poročila
09.08 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.15 Radovedni Taček

TV SLO 2

- 07.00 Veliki malčki, ris.
07.05 Francek, ris.
07.15 Pokukajmo na Zemljo, ris.

POP

- 06.00 Medved Paddington, ris.
06.20 Doktor Glavca, ris.

- 09.00 Dobro jutro, informativna oddaja
10.30 Oglasi
10.35 2155. VTV magazin, regionalni - informativni program

Torek, 12. novembra

TV SLO 1

- 07.00 Poročila
07.08 Dobro jutro
08.00 Poročila
08.08 Dobro jutro
09.00 Poročila
09.08 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.10 Studio Kriškaš

TV SLO 2

- 07.00 Veliki malčki, ris.
07.05 Francek, ris.
07.15 Pokukajmo na Zemljo, ris.

POP

- 06.00 Medved Paddington, ris.
06.25 Skrivnosti Silvestra in Tweetyja, ris.

- 09.00 Dobro jutro, informativna oddaja
10.30 Oglasi
10.35 Oglasi

Sreda, 13. novembra

TV SLO 1

- 07.00 Poročila
07.08 Dobro jutro
08.00 Poročila
08.08 Dobro jutro
09.00 Poročila
09.08 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.10 Ribič Pepe

TV SLO 2

- 07.00 Veliki malčki, ris.
07.05 Francek, ris.
07.15 Pokukajmo na Zemljo, ris.

POP

- 06.00 Medved Paddington, ris.
06.20 Doktor Glavca, ris.

- 09.00 Dobro jutro, informativna oddaja
10.30 Oglasi
10.35 2156. VTV magazin, regionalni - informativni program

mali OGLASI

NUDIM

SAMI BREZPLAČNO odpeljemo staro železo, kmetijske stroje, razne peči. Goli-Jan Miladin, s. p., Velenje. Gsm: 040 465 214

STIKI-POZNANSTVA

ŽENITNA posredovalnica »Zaupanje« za vse generacije. Leopold Orešnik, s.p., Dolenja vas 85, Prebold. Gsm: 031 836 378

NEPREMIČNINE

GRADBENO parcelo opremljeno z vsemi priključki (komunalni in meteorni vod, voda, elektrika, telefon, kabelska), na sončni legi v okolici Velenja prodam ali zamenjam za manjše stanovanje z doplačilom. Cena po dogovoru. Gsm: 041 849 100

MED Podkrajem in Kavčami prodamo zadržljivo parcelo, 1156 m², 15 minut peš iz Starega Velenja. Cena po dogovoru. Tel.: 03 5871 156, gsm: 031 418 249 ali 031 210 265

STANOVANJE, 31 m², 4. nadstropje, blizu Zdravstvenega doma Velenje, prodam. Cena po dogovoru. Ogled po 15.00 uri. Borovnik, Tomšičeva 14, Velenje.

GARAŽO v centru Šoštanja prodam. Gsm: 031 391 974

PRIDELKI

SENO v kockah prodamo. Gsm: 051 457-712
FIŽOL v zrnju, domač, letošnji pridelek, odlične kakovosti, prodamo. Gsm: 031 265 805 ali 041 726 912
KRMNI krompir prodam. Možnost dostave. Gsm: 031 386 004
JABOLČNIK, domači kis, borovničev, medico in več vrst žganja prodam. Gsm: 041 687 371

RAZNO

SUZUKI ignis, l. 2005, 90.000 km, dobro ohranjen, prodam. Cena po dogovoru. Gsm: 031 221 581
RABLJENE zimske gume, 13 col, na platiščih, za avto proton, prodam. Gsm: 031 805 549
PEČ na trda goriva, bele barve, združljivo z ostalimi kuhinjskimi elementi, 38 cm širine, prodam. Gsm: 041 283 242
MOTORNO žago husquarna 353, 3,2 KM, 5,1 kg, staro 4 leta, v ispravnem stanju prodam za 220 evrov. Gsm: 031 628 417

ZIMSKE gume na jeklenih platiščih, rabljene eno sezono, razmik 100 mm, dim. 175/70/R13, prodam. Gsm: 031 774 520

KUPIM

BETONSKO okno za hlev, dim. 100x60, kupim. Gsm: 031 774 520

ŽIVALI

TELICO sivko, brejo 8 mesecev, a kontrola, prodam. Tel.: 03 5892 411
BIKCA, čb, 170 kg in telečjo polovico ali četrtinko prodam. Gsm: 031 852 334
TELICO sivko, težko okoli 500 kg, prodamo za zakol ali nadaljnjo rejo. V račun vzamem tudi drugo telico težko do 150 kg. Gsm: 040 865 816
DVA bikca, simentalca, težka 160 kg, stara 3 mesece in 3 krat rabljene verige (11.2 x 28) prodam. Gsm: 041 249 228
PRAŠIČE za zakol, 120 kg, ugodno prodam. Gsm: 041 783 825
DVA bikca, 400 in 500 kg, krmljena brez silaže, prodam. Gsm: 031 470 666
BIKCA sivca prodam. Gsm: 051 314 306
PRODAJA nesnic in petelinov v nedeljo, 10. 11. od 8. do 8.30 v Šaleku. Tel.: 02 8761 202, gsm: 041 442 162

habit
 nepremičnine
 Habit, d.o.o., Koroska 48, Velenje
 Tel.: 03/ 897 51 30, gsm: 041/ 685 223

• 2-sobno stanovanje v Šaleku, 63 m², 6/8 nad., popolnoma obnovljeno 2012. Cena 68.000 evr.

• 3-sobno stanovanje v manjši stavbi v Žalcu, blizu centra, 73 m², 4/5 nad., adaptirano 2009. Cena 68.000 evr.

več na www.habit.si

UNIFOREST

- gozdarski vili
- cepilniki drv
- krožno žago
- gozdarske letvice
- ovijalci drv
- gozdarska oprema

Prebilica vas 34 a, 3361 Prebilica
 03 777 14 16, 03 777 14 23 www.uniforest.si

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM VELENJE

OBVESTILO
 Spoštovane zavarovanke, spoštovani zavarovanci, obveščamo vas, da je tel.: 112 rezervirana za službo nujne medicinske pomoči. Na to telefonsko številko pokličite SAMO V NUJNIH PRIMERIH, ko je zaradi bolezni ali poškodbe ogroženo življenje in je potrebno takojšnje ukrepanje ekipe za nujno medicinsko pomoč. Pogovore na tej številki snemamo. Za informacije v zvezi z reševalno službo kličite na telefonsko številko 8995-478, dežurno službo pa na 8995-445.

LEKARNA VELENJE

Lekarna Center Velenje, Vodnikova 1. Izdaja nujnih zdravil in zdravil na

recepte, predpisane istega dne. Ob nedeljah in državnih praznikih je organiziran odmor za kosilo od 13.00 do 14.00, telefon 898-1880.

ZOBOZDRAVNIKI

9. in 10. 11. – Mojca Pusovnik, dr. dent. med. (dežurna zobna ambulanta ZD Velenje, Vodnikova 1, Velenje od 8. do 12. ure).

VETERINARSKA POSTAJA ŠOŠTANJ

Tel.: 03 8911 146, dežurni veterinar – gsm 031/688-600. Delovni čas: ponedeljek - petek od 7.30 do 18. ure, sobota od 8. do 12. ure.

*Ni smrt tisto,
 kar nas loči,
 in življenje ni,
 kar družijo nas.
 So vezi močnejše.
 Brez pomena zanje so
 razdalje, kraj in čas.
 (M. Kačič)*

ZAHVALA

Za vedno se je poslovil naš mož, oče in dedek

FRANC MEŽA
 s Kajuhove 15 v Velenju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, za izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje.

Vsi njegovi

Poišči 10 razlik

Nagrado: majico Radia Velenje prejme **LUCIJA KLOSTERNIK**, Bevče 18 a, 3320 Velenje. Majico dvigne na uredništvu Našega čas.

Mali oglasi, zahvale in osmrtnice

898 17 50
epp@nascas.si

NASCAS RADIO VELENJE
 Pravi naslov za uspešno reklamo! 898 17 50

POGREBNE STORITVE USAR

VINSKA GORA 8, 3320 VELENJE, tel.: 03/ 891 00 30, mob.: 041/ 636 939

- POGREBNE STORITVE V CELOTI
- PREVOZI
- UREDITEV DOKUMENTACIJE
- NABAVA CVETJA
- MOŽNOST PLAČILA NA VEČ OBROKOV
- POSLUJEMO 24 UR DNEVNO

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi dragega očeta, moža, sina in brata

RUDOLFA MRAVLJAKA
 1954 - 2013
 iz Velenja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, nam izrekli ustna in pisna sožalja ter darovali cvetje, sveče in denarno pomoč.

Vsi njegovi

ZAHVALA

ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

HEDVIKE HRIBERŠEK
 2. 10. 1928 - 22. 10. 2013

*Glej tista daljna zvezda,
 iz misli mi ne gre,
 ki je čez dan ne vidim,
 a vendar vem, da je.
 (Svetlana Makarović)*

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter nam v težkem trenutku izrekli sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Tiho je zaspala in odšla naša draga mami, babi, prababi in sestra

ANTONIJA ŠKET
 iz Hrastovca pri Velenju

*Vse življenje trdo si
 garala, vse za dom,
 družino si dajala,
 sledi za tabo ostale so
 posvodi, od dela tvojih
 pridnih rok.*

Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi, se dotaknili njenega življenja in ji dajali moč.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice in sestre

JOŽEFE PUŠNIK
 iz Škal
 30. 3. 1927 - 24. 10. 2013

*Odšla si ...
 tiho, mirno, vdano.
 Tvoja neizmerna
 ljubezen
 in dobrot do vseh nas
 ostaja v naših srcih
 kot večna lučka ...*

se z iskreno hvaležnostjo zahvaljujemo vsem, ki ste v teh bolečih trenutkih sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše. Hvala govorniku Samu Kopušarju, pevčemu, trobentaču in duhovniku Janku Rezarju za opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala sosedom Sedovskovim za nesebično pomoč, osebnemu zdravniku Petru Lazarju, dr. med., in vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Vsi njeni

Hitra cesta pomeni bistveno več

Gospodarstvo od Koroške do Dolenjske zahteva in potrebuje hitro cesto – Poziv o uvrstitvi ceste v nacionalni razvojni program za obdobje 2014–2020

Tatjana Podgoršek

Direktorji petih regijskih gospodarskih zbornic od Koroške do Dolenjske, med njimi tudi Savinjsko-šaleške, so pred minulimi prazniki na predsednico vlade RS mag. Alenki Bratušek in pristojna ministrstva naslovili poziv za čimprejšnjo izgradnjo hitre ceste na trasi 3. razvojne osi.

Na skupnem sestanku so ugotavljali, da aktivnosti oziroma postopki v zvezi z izgradnjo ceste potekajo bistveno prepočasni, kar ima lahko za gospodarstvo usodne posledice. Dejstvo je, da usklajenega regionalnega razvoja ne more biti brez sodobne prometne in ostale infrastrukture, v tem smislu pa razumejo 3. razvojno os kot potrebno na celotni trasi. Ob tem poudarjajo, da

ta mora zagotoviti pogoje za skladnejši regionalni razvoj, povezati mora gospodarski prostor regij z evropskim. Prednosti, ki bi jih pridobili z novo cestno povezavo, pa so še druge, »ker 3. razvojna os ni samo hitra cesta, ampak pomeni bistveno več: ustvarjanje razvojnih priložnosti za gospodarski in negospodarski sektor, osnovo za dvig konkurenčnosti in dolgoročno prestrukturiranje regij ter realno upanje, da se bo v prihodnje večji delež izobražene mladine, v katero v regijah ogromno vlagamo, vračal nazaj in si tukaj z vsemi svojimi potenciali ustvaril lastno eksistenco.«

Vlada je za dva odseka hitre ceste že sprejela državna prostorska načrta, za preostale odseke pa v zbornicah podpirajo umestitev trase, ki bo strokovno utemelje-

na, stroškovno sprejemljiva in bo omogočala izvedbo v najkrajšem možnem času. Če težave glede ustreznih prometnih povezav ne bodo rešene v ustreznem času, so nekateri nosilni gospodarski subjekti, zlasti iz predelovalne industrije, zaradi vse večjih logističnih težav že napovedali možnost selitve proizvodnje.

Tehten argument, zaradi katerega bi pozivu gospodarstva, ki deluje v okviru omenjenih regionalnih zbornic, pristojni v državi morali prihluhiti, so zgovorna dejstva: zaposluje blizu 100 tisoč sodelavcev, na leto ustvari 16,7 milijarde evrov prihodkov in 7,7 milijarde evrov izvoza. Na tem območju poslujejo največji slovenski izvozniki, zato direktorji premierko Alenko Bratušek in nekatere ministre pozivajo,

da v skladu s svojimi pristojnostmi v največji možni meri pospešijo vse postopke za gradnjo hitre ceste. Več kot nedopustno bi bilo, da bi zaradi neustrezne prometne infrastrukture izgubili dragocena delovna mesta. Pričakujejo, da bo hitra cesta 3. razvojne osi umeščena v nacionalni program za obdobje 2014–2020. Poleg tega so opozorili še na velik pomen sodobne cestne povezave pri navezovanju na prometno infrastrukturo v sosednjih državah.

Januarja je bila prekinjena javna obravnava za takole vrisano cesto Velenje - Podlog. Sedaj »rišejo« tri nove variante.

Eni gledali, drugi »kšeftali«

Četrto velenjsko srečanje numizmatikov in filatelistov NumiFil 2013 z manj razstavljalci in veliko obiskovalci – Na letošnji osebni znamki je Vila Herberstein

Velenje, 26. oktobra - Prejšnjo soboto je v dvorani Centra Nova potekalo četrto srečanje NumiFil. Tudi tokratno numizmatično, filatelistično in kartofilsko srečanje, ki po številu razstavljalcev ni doseglo prejšnjih let, je pripravil Festival Velenje. Gre namreč za precej drag hobi in strast, kriza pa je očitno tudi na tem področju naredila svoje. Obisk prireditve pa je bil lep.

Mnogi obiskovalci so si ob letos izdani znamki srečanja, na kateri je upodobljena Vila Herberstein, zaželeli tudi originalen poštni žig srečanja. Osebna znamka je nastala po fotografiji Mateja Krajnca. Na njej je tudi napis NumiFil 2013 in logotip organizatorja. »Vila Herberstein je kot motiv na znamko uvrščena, ker smo v preteklosti na osebnih znamkah, ki so izšle ob srečanju, predstavljali pomemb-

ne zgodovinske in arhitekturne objekte, vsi pa so del prepoznavne arhitekturne dediščine Velenja in Šaleške doline. Tako je bil leta 2010 na njej upodobljen Dom

kulture Velenje, leta 2011 grad Šalek, lani Vila Bianca, letos pa Vila Herberstein, ki avtentično zaznamuje južno mestno obrobje Velenja. V vili je reprezentančni

Vrsta za nakup osebne znamke in poseben poštni žig je bila ves čas prireditve dolga.

Čeprav je bilo razstavljalcev manj kot prejšnja leta, so zbiratelji uživali v pestri ponudbi.

gostinski objekt, v poletnem času pa je eminentno glasbeno prizorišče kulturnih dogodkov,« nam je povedal Matjaž Šalej iz Festivala Velenje. Znamko je še mogoče dobiti na Festivalu Velenje, večina pa jih je pošla že na srečanju, kjer so eni razstavljali, drugi menjevali, tretji pa tudi kupovali zbirateljsko gradivo in pripomočke.

Ob srečanju so na Pošti Velenje odprli priložnostno filatelistično razstavo, ki bo na ogled do konca novembra. Pripravili so jo v sode-

lovanju s Koroškimi filatelističnimi društvi. Razstavne teme na njej so: velenjski Pikin festival Velenje, junaki in književna dela Astrid Lindgren na znamkah, NumiFil, štorke na znamkah, slovenske športne in olimpijske znamke. Avtor razstave je Jože Keber.

■ bš

Bo letos hiška pokrita?

Svetniki so se seznanili s humanitarnim projektom Združeno gradimo hišo

Milena Krstič - Planinc

Šoštanj, 30. oktobra – Občina Šoštanj se je skupaj z Rdečim križem že lani lotila humanitarnega projekta, ki so ga naslovili Združeno gradimo hišo. Gre za hišo družine Siherle, matere z najstniškimi trojčki, ki se po sili razmer stiskajo v preko sto let stari majhni, iz lesa in

Gradnja napreduje. (foto: arhiv Občine Šoštanj)

kamna zgrajeni hiški v Zavodnjah nad Šoštanjem.

Tokrat so se o tem, kako gradnja poteka, seznanili na seji sveta Občine Šoštanj, kjer je o tem z besedo in fotografijo svetnikom poročal podžupan Vojko Krmeža.

Čeprav so si močno želeli, da bi dela stekla že lani, jim je načrte premaknilo kar nekaj neljubih oko-

liščin. Tudi novembrske poplave, ki so dodobra namočile teren v okolici parcele, zaradi česar s težkimi tovornjaki in gradbeno mehanizacijo do tja ni bilo možno priti.

Letos pa je steklo. Najprej odmera zemljišča, izkop, nadaljevalo s prvo in drugo ploščo ... V teh dneh dela pospešeno tečejo in računajo, da bo streha prekrita še letos. Vse

potrebno za to pa je že pripravljeno in na parceli.

Pomagajo si s številnimi donatorji, vsakemu posebej so hvaležni. Če pa bi se našel še kakšen, ki bi bil pripravljen darovati denar in material, bi ga bili zelo veseli tako na Občini Šoštanj kot na Rdečem križu, kjer je odprt poseben račun za te namene.

Kdo bo kupil graščino?

Ravne pri Šoštanju - Poročali smo že, da je Psihiatrična bolnišnica Vojnik prejšnji mesec izpraznila prostore dislocirane delovne enote v Ravnah pri Šoštanju. Opremo in bolnike je premestila v matično enoto v Vojniku, kjer so za oskrbo bolnikov zgradili prizidek. Naložba v izgradnjo sob z 29 posteljami, ambulante, 4 delovnih sob in jedilnice je stala blizu milijon evrov, zagotovila pa jih je bolnišnica s prihranki iz preteklih let. V bolnišnici zagotavljajo, da dolgo načrtovana selitev iz Raven v Vojnik prinaša racionalizacijo poslovanja, bolnikom zagotavlja boljšo oskrbo, z novim oddelkom pa je bolnišnica dobila novo poslanstvo, saj bodo v njem poslej zdravili anksiozne in depresivne motnje.

V dvorcu Gutenbuechel (iz leta 1575) oziroma sanatoriju Ravne so zdravili na leto približno 150 bolnikov z izkrivljeno, odtujeno realnostjo (shizofrenija, blodnjave motnje), depresijo, odvisnostjo od alkohola, različnih zdravih ljudi in hrane, prav tako bolnike, ki trpijo zaradi tako imenovanih sodobnih bolezni – sindrom izgorelosti in sindrom kronične utrujenosti.

Sanatorij je v lasti države oziroma ministrstva za zdravje, ki sedaj mrzlično išče novega najemnika ali lastnika. Upali so, da bo to vlogo »prevzel« Premogovnik Velenje, a so nam s premogovnika, kjer smo že pred časom preverjali informacijo, sporočili, da takih namenov nimajo.

■ tp

S kolesi do Doliča?

Velenje – Premogovnik Velenje skupaj s Cestnim inženiringom Maribor sodeluje pri izdelavi idejnega projekta za kolesarsko pot Huda Luknja do Doliča. Dolga bo dobrih 9 kilometrov, speljana pa po trasi nekdanje železnice med Velenjem in Dravogradom. Šestkrat bo prečkala reko Pako in državno cesto ter trikrat zavila v predor. Železniško progo Velenje–Dravograd so odprli leta 1899, leta 1968 pa zaradi domnevne nerentabilnosti ukini.

■ mkp